Ч. 222 (14.765). Львів, субота 9. жовтня 1937 Оплата поштова уплачена готівкою. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ И АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Франція займе Мінорку й еспанське Мароко?

Міжнародня ситуація напружена, бо Італія не дає відповіди на англьо-французьку ноту у справі евакуації добровольців з Еспанії та мабуть відповість на неї відмовно. Рівночасно Італія, не зважаючи на обіцянку мін. Чіяна, посилає — як кажуть — дальші транспорти війська і літаків до Еспанії.

У деяких французьких колах домагаються, щоб на випадок, як Італія не схоче забрати добровольців з Еспанії, Франція не лише отворила піринейський кордон, але й піднялась на спілку з Англією військової акції в еспанському Мароку та обсадила острів Мінорку.

НЕМА МОБІЛІЗАЦІЇ В ІТАЛІЇ.

Італійський амбасадор у Льондоні офіційно здементував вістку, немовби в Італії проголошено частинну мобілізацію.

Перед капітуляцією Мінорки.

На Мінорці, одинокому з Балеарських островів, який підлягає Валенсії, положення дуже критичне з огляду на те, що національна фльота переводить бльокаду острова. Слід припускати, що Мінорка небавом піддасться.

ЩЕ ОДНО ПОВСТАННЯ В ЗАПІЛЛІ ЧЕРВОНИХ.

Як подає Авас із фронту Леону, поза лінією фронту утворилися дві більші військові групи, що ставлять отвертий спротив червоним. Одна з тих груп, що має коло 2.000 вояків, перебуває в середині гірничої округи на схід від Мієрес (на шляху Леон—Овіедо), друга — коло 1.500 вояків (3 курінi) — на схід від Інфієсто.

Національні літаки постачають повстанцям харчі й муніцію.

45.000 УТІКАЧІВ ВЕРТАЄТЬСЯ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕСПАНІЇ.

Коло 1000 еспанських громадян переїздить щоденно франко-еспанський кордон під Іруном; у найближчих днях переїде туди 45.000 утікачів, які вертаються на територію, що підлягає національному урядові.

Льондон порозумівається з Вашингтоном.

Як подає „Дейлі Телеграф енд Морнінг Пост", британський амбасадор у Вашингтоні дістав наказ поінформуватись, як Злучені Держави думають співпрацювати з народами, що хотять мира.

ПРЕДСТАВНИКИ 9-ОХ ДЕРЖАВ РАДИТИМУТЬ НАД ДАЛЕКОСХІДНОЮ ВІЙНОЮ.

Як подає секретаріят Ліґи Націй, предсідник зборів Ліґи підписав запрошення на конференцію сигнатарів договору 9-ох держав з 1922. р. у справі Китаю та вислав їх до всіх сигнатарів, що належать до Ліґи.

Про сигнатарів — нечленів Ліґи комунікат не згадує; мабуть запросять їх члени Ліґи.

Ця конференція збереться мабуть за два тижні у Льондоні; вона займеться нормалізацією відносин на Далекому Сході.

ЯПОНІЯ НЕ ВІЗЬМЕ УЧАСТИ?

Щоденник „Асагі" подає: Деякі впливові кола роблять натиск на японський уряд, щоб він при найближчій нагоді заявив, що більше не бере участи в договорі 9-ох держав, бо в теперішніх умовинах цей договір зовсім непрактичний. З інших джерел подають, що токійський уряд не прийме запрошення до участи в конференції та рішуче стоятиме на становищі, що конфлікт має зліквідуватись між обома державами.

Міністер закордонних справ рішуче заявив, що Японія не виповість договору 9-ох держав.

160 большевицьких літаків для Китаю.

Як подають із добре поінформованих джерел, совітський амбасадор з Нанкіну Богомолов зателеграфував з Москви, що СССР вишле небавом крізь Сінкіян 160 літаків. Дотепер Китай уже дістав кільканацять большевицьких літаків.

ФРАНЦІЯ ЗАОСМОТРЮВАТИМЕ КИТАЙ У ЛІТАКИ?

З Нанкіну повідомляють, що недавно підписано контракт у справі постачання французьких літаків для китайської армії. Ніякої урядової вістки в цій справі нема.

ЧУЖІ ВІЙСЬКА В КИТАЮ.

Чужинецькі війська в Шанґаю поважно збільшено: британські з 900 на 3.000, французькі з 800 на 3.500, американські з 500 на 3.500, італійські мають 1.600 вояків. У шанґайській пристані є тепер 11 американських воєнних кораблів, 4 британські, 4 французькі, 3 італійські та 1 голяндський.

Зате цивільне біле населення Шанґаю поважно зменшилось, а саме з 48.897 на 21.865.

Скоблін в Естонії.

У Парижі появилась вістка, що до Естонії виїхало двох поліційних аґентів, щоби шукати за ген. Скобліном. Ця вістка зробила враження в Таллінi; естонська поліція заявила, що їй невідомо нічого про те, немовби Скоблін перебував на території Естонії.

ТАЄМНИЧИЙ ХРЕСТИК.

До листа, що його дістала жінка Скобліна з Естонії та що ним так утішилася, був причіплений хрестик зі слоневої кости; подібний хрестик привезла Скобліна для чоловіка з одного мистецького турне по балтійських краях. Лист писаний подібним письмом, як деякі записки в листі ґен. Скобліна.

З РОСІЙСЬКОГО ЕМІҐРАНТСЬКОГО ТРЯСОВИННЯ.

Як подає „Ліберте", один із убивників б. агента ГПУ Райса, Кондратієв, станув був свого часу перед товариським судом під замітом тайної співпраці з ГПУ; звільнили були його тоді на безпосередню інтервенцію ґенерала Скобліна.

Міністер Роман у Фінляндії.

Польський міністер торговлі та промислу Роман після візити в Таллінi переїхав літаком до Гельзінґфорсу. Вчора приняв його обідом фінський міністер торговлі.

НОВА КНИЖКА:

Федір Дудко

ДІВЧАТА ОЧАЙДУШНИХ ДНІВ

Оповідання.

Вид. Бібліотеки „Діла". — Ціна 2 зол.

У великих днях нашої визвольної боротьби наше жіноцтво відограло нераз велику ролю. Ф. Дудко змальовує постаті безіменних, повних пожертви героїнь серед романтичної обстанови.

Шлях Висла—Дністер—Прут.

Львів, 8. жовтня 1937.

Невдачею скінчилася недавня боротьба новочасних косинерів з-під зеленого прапору Польського Строніцтва Людового проти міст і жидів, що її вони вели не за економічні, а за суто політичні домагання — [illegible] серпневими вислідами цієї польської селянської політики займається поліція, прокуратура і суд, а небавком займеться ними напевно і варшавський сойм. Треба припускати, що ніодна з цих установ не зліквідує справи і польське село буде ще й надалі місцем неодної несподіванки для уряду, коли беруть там помітно верх радикальні елементи, підсичувані скрито третім інтернаціоналом.

Для заспокоєння польського села і польських селян — бо майже виключно лише про них іде мова в урядових колах — творяться нові або відгребуються старі економічні пляни, щоб великими роботами дати працю і заробіток тисячам невдоволеного й розагітованого сільського пролетаріяту і півпролетаріяту, що не має законної і соціяльної допомоги з фонду безробітних та навіть допомоги від комітетів зимової помочі. Для заспокоєння невдоволених польських селянських мас прирікають їм скоре виконання земельної реформи і кольонізаційні міражі на „кресах", не зважаючи на те, що там український селянин загибає від безземелля і безробіття.

Польський міський і фабричний пролетаріят має спеціяльну законну опіку, очевидно в межах фінансової спроможности держави. Зокрема має він і більші можливости заробітків, передовсім у західних воєвідствах, як це можуть мати далекосхідні окраїни без промислу та навіть без звичайних битих шляхів. Великанська розбудова Гдині, що коштувала і ще коштує сотки міліонів золотих податкового гроша, будова великої залізничої магістралі Горішній Шлеськ—Гдиня і поменших шляхів на заході, розбудова Хожова і будова нового величезного осередку хемічного промислу в Мосьцицах, електрифікація при використанні західно-карпатських річок — усе те давало і дає заробіток міському робітникові корінної Польщі. Вже й не казати про шлеське копальніцтво і гутництво, де працює місцеве робітниче населення. Тих робіт на українських землях у Польщі нема, а якщо і є (нафтовий промисл у Галичині, базальтові каміноломи на Волині), то займають їх майже виключно теж самі польські робітники.

В початковій реалізації є ґігантичний проєкт створити в центральній Польщі новий найбільший промисловий осередок у трикутнику Сандомир—Радом—Кельце, що обійме і західну Галичину та піднесе економічно цю хліборобську досі частину польської держави. На цьому скористає знову тільки саме польське село. Чужонаціональні „креси" залишаться і на дальше без нічого.

В останньому часі виринув новий проєкт — чи радше відгребано старий австрійський і

його лише змодифіковано — будова водного шляху Висла—Дністер—Прут, що каналовою сіткою получив би Балтик з Чорним Морем і промислові частини Польщі (головно Горішній Шлеськ з його вугіллям і тяжким промислом) з Близьким Сходом, у першу чергу з Румунією, Болгарією і Туреччиною. Як неодно у поляків, зачалось і тут від пропагандивної „шопки", якою були символічні „заслюбіни" Висли з Дністром літом цього року в околиці Рудок, заранжовані тамошнім помисловим старостою. В польській львівській пресі йде вже відповідна реклама, а ОЗН взяв цей проєкт до свого політично-економічного репертуару і пропагує його від себе як справу, яку слід скоро здійснити. Для здійснення цього проєкту в недалекій майбутності є деякий натиск і на урядові кола. На перешкоді стоїть покищо знаний в Польщі брак гроша в державних касах. Зрештою першенство має нині промисловий центр Сандомир, бо щойно після нього прийшлаб черга і на канали.

Будова водного шляху Висла—Дністер та доступ ним до Чорного Моря — справа в Галичині не нова. Ще в 1901. р. ухвалено в австрійському парляменті закон про будову водних шляхів (каналів), який між іншим передбачував сполуку Одри з Вислою (для шлеськo-моравського вугілля) і Висли з Дністром. Минали роки, та австрійський уряд не брався поважно до переведення цієї справи, бо — як сьогодні в Польщі — не мав на це грошей. Аж у 1910 р. чехи і поляки нагадали її урядові та стали на нього напирати, щоби приступив негайно до виконання водного закону з 1901. р. Тодішній премієр барон Бінерт був противний будові каналів з уваги на недостачу фондів і тоді на раді міністрів міністер скарбу д-р Білінський піддав думку, щоб за занехання будови каналів виплатити грошеве відшкодування інтересованим краям, зокрема Галичині.

Іншої думки була тоді значна частина Польського Кола в австрійському парляменті під проводом д-ра Ґломбінського, що була проти відшкодування, а за будовою каналів. Ціла справа мала сутополітичний підклад і так її трактували інтересовані чинники, між ними й Українська Парляментарна Репрезентація. З її доручення голова пос. д-р Кость Левицький і пос. д-р Евген Олесницький як знавець відбули тоді довшу конференцію з премієром бар. Бінертом, у якій наші репрезентанти станули на становищі, що будова каналів у Галичині покищо передчасна, бо вперед треба перевести регуляцію рік і меліорацію прибережних ґрунтів, що причиниться до піднесення хліборобства. Будову водного шляху Одра-Висла—Дністер тоді занехали.

Справа будови водних шляхів віджила наново з весною 1912. р. при нагоді урядової новелі до водного закону з 1901. р. в австрійському парляменті. Актуальною була тоді там видвигнена УПР справа оснування українського університету у Львові, про яку велися саме переговори з премієром графом Штірком рівночасно з каналовою справою, проти якої УПР рішила вести в парляменті обструкцію. При дебаті над згаданою новелею на пленумі промовляли від УПР посли д-р Голубович і Лев Левицький. У своїх промовах заявили вони, що українці неприхильно настроєні до будови водних шляхів, бо під покришкою економічної акції мають дати полякам у Східній Галичині нову політичну силу і спровадити в додатку до будови каналів на українську територію десятки тисяч мазурських робітників. Зате українці домагаються, щоб дотичні фонди обернути на корисніші цілі — як будову конечних битих шляхів, залізниць, регуляцію рік, особливо карпатських, меліорацію ґрунтів і т. д. Внесок відіслано до комісії, звідки він вже й не вернувся. Скінчилося на оснуванні дирекції водних шляхів у Кракові і на регуляції горішньої Висли та започатковано виготовлення каналових плянів.

Аж ось недавно відгребано цю давню австрійсько-польську концепцію і її змодифіковано відповідно до змінених державно-політичних відносин. Сполука каналом Висли з Дністром через Сян та Вишню і через нього доступ до Чорного Моря Західної Галичини, Шлеська і Морави при виконанні інших передумовин (регуляція рік і диких гірських потоків та меліорація) мала без сумніву економічну рацію. Нинішній проєкт змінюють, бо Дністер від Окопів пливе границею Совітів, з якими Польща є у незовсім добрих сусідських відносинах. Отже говориться про шлях Висла—Сян—Вишня—Дністер—Прут до Дунаю і Чорного Моря. Плян технічно куди тяжчий і без порівнання коштовніший, як давній австрійський. Будова цього водного шляху — як нині обчисляють — коштувалаб один міліярд сто міліонів золотих, при чому польські ентузіясти проєкту вже згори вневняють про значну рентовність цього водного шляху і його незвичайне економічне значіння.

Це одна сторінка. Друга, якою воюють вже теж на польській вулиці та в мазурському селі — це сторінка наскрізь національно-політична. Підноситься, як це говорили галицькі поляки і за Австрії, що при будові згаданого водного шляху, що йтиме саме тільки через Східну Галичину, знайде заробітки на багато літ — а якась скількість і на завжди — коло 50.000 польських робітників, переважно зі заходу. Скріплять вони дуже помітно польську національну позицію у Східній Галичині і сколонізують у першу чергу чисто українське Покуття. Тому за якнайскорішим здійсненням пляну водного шляху Висла—Дністер—Прут слід розвести велику агітацію, приєднати для цієї справи ціле польське громадянство і постаратися за її можливо безпроволочну реалізацію.

Так і говорять на зібраннях Озону у Східній Галичині. Як сказано, ідея не нова і ми нині пригадали вище стару її історію. У порушеній справі ми безпосередньо як нація сильно заінтересовані і мусимо до неї заняти заздалегідь відповідне становище. Засадничо не може воно бути інакше від того, яке заняло наше галицьке громадянство і його тодішня парляментарна репрезентація ще перед чвертьстоліттям і — що більше — навіть з тих самих причин. Тут не слід робити польської національної політики і поневолювати ще нею автохтонне українське населення та його винароднювати. Зате слід взятися передовсім до справді творчої економічної роботи у Східній Галичині в ділянці регуляції річок і гірських потоків, бо щойно це піднесе хліборобську культуру та економічно скріпить усе місцеве населення.

Д-р Степан Баран.

В неділю 10. X. в 12. год. в Успенській церкві відбудеться
Заупокійне Богослуження
за душу бл. п.
ІРИНИ з Будзиновських ОЛЕСЬКОВОЇ
на яке запрошує Свояків та Знайомих
Родина.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітніх змагань.

ЕВГЕН ЖИЗНЕВСЬКИЙ. 4)

З подорожі до Швеції.

(Докінчення).

Пшениці сіють 15 гектарів, вівса 5 гектарів. З одного га пшениці збирають 34 сотнари зерна. Пшениця стояла ще на полі, а снопи не в полукіпках, тільки на тиках. Штучних погноїв не вживають. Ціну збіжа устійнює кожночасно держава. Тепер 1 сотнар пшениці коштує 19 кор. Від сорок коров продають денно 400 літрів молока до централі. Окрім цього продають також молоко у пляшках на роздріб. Кошти продукції 1 літра молока 14 ерів. У продажі гуртовій дістає 17 ерів. Рента ґрунтова 4.7. Річний дохід з ліса 9.000 кор. Один метер дерева на паливо коштує 3 до 7 корон, залежно від положення ліса.

КООПЕРАТИВИ В УПСАЛІ.

59% поверхні Швеції є покрита лісом, що є підставою деревного промислу, целюльоза, папір, тектура і спеціяльна маса до викладання долівок і стін домів. У господарці Ґера є також сад. Сади стрічаємо на кожному кроці. В часі, коли є власні овочі від липня до січня, обовязує мито від імпортованих овочів. Позатим часом мита нема. Від цілої господарки з лісом включно платить Ґер податки в сумі 2.000 корон, у цьому державний податок 1.200 кор., комунальний 800 кор.

Упсаля це найстарше в Швеції університетське місто. Засновано тут університет в 1477 р. Катедра в готицькім стилю, вибудована ще в XII. століттi, в пізніших часах перебудована, [illegible] і висока на 119 метрів. В Упсалі є кілька більших кооперативних установ. Кооперативна різня, філія стокгольмської, заснована 1933 р. має 12 тисяч членів. Вписове 20 ерів від кожного гектара. Уділ 600 кор., які стягають при заплаті за живину по два ери від одного кіля. Відповідальність з уділами. Річно бють тут 150.000 штук свиней, на годину 50 штук. Платять тільки від битої штуки по 1.42 кор. за кг І-ої кляси, 1.20 кор. ІІ-гої кляси. Купують тільки від членів. 90% рільників Швеції належить до кооперативної різні. Робітник різні заробляє тижнево 56 корон, директор місячно 1.000 кор. Різня діє в промірі 160 кільометрів.

Кооперативна молочарня в Упсалі заснована в 1898 р. має 1.100 членів. Уділи платять від корови до 40 кор. Коров 12 тисяч. На один кг. молока платять 12.7 ера, при 3.5 товщевих одиниць. Коли молоко має більше товщу платять додатково премії. Молочарня продає консумам себто кооперативам споживачів по 21 ерів за 1 кг. молока, а ті у роздріб по 24 ерів. Денно достава молока сягає 100.000 літрів. На переріб іде 23.000 літрів, один кг. масла у роздріб 3.05 кр.

З Упсалі їдемо на села. Чи істнує тут і як виглядає рільна реформа? У Швеції є тенденція з приватної ініціятиви і зі сторони держави скуповувати дрібні рільні господарства та творити з них більші. Переважно найбільші господарства є 300 га. Більший комплет землі держава ділить на частки пересічно 11—12 га та арендує їх звичайно найбіднішим людям за річною платою 700 кор. на 5 літ. До того держава будує арендаторові мешканевий дім і господарські будинки. Дає мертвий інвентар, рільничі машини тощо. Окрім цього дає позичку на загосподарювання у квоті 4.000 кор., платну щойно по трьох роках по 200 кор. річно. По пять роках аренди, коли арендатор добре господарює, продає йому господарство на власність.

ЯК ЖИВЕ АРЕНДАТОР.

Входимо на обійстя і до дому такого арендатора, халупника, який як у нас так і в Швеції, належить до найбіднішої, найнижчої суспільної верстви. Своїм очам не віримо. Помешкання із двох кімнат і кухні. Усюди чистота і порядок. Меблі як у нашого заможного інтеліґента, бібліотека, радіо голосник, ніжна фісгармонія, стіни прикрашені образами і світлинами В кухні емальована і алюмінова посудина. Електричне освітлення, центральне огрівання. Ми застали господарів при підвечірку. Стіл застелений білою скатертю, пють білу каву з люксусовим білим печивом. Осібно у масничці масло, у цукорничці цукор. Синова переглядає журнал жіночої моди. Господар передплачує один щоденник і фахові часописи. Це образок зі життя людини, що зачисляється до найбідніших у Швеції.

Шведи — нарід рослий, переважно бльондини, шведки високі білявки, дуже елеґантні і милі.

СТУДІЇ В ГОСПОДАРСЬКІЙ ШКОЛІ.

Яких 8 км. від Упсалі положена місцевість Ультума. Тут на маєтку 500 га є висока, господарська школа. Вимогою вступу туди скінчена середня школа і 3-річна практика в рільнім господарстві, яку можна тут на місці виконувати. Школа має три відділи: економії, рільництва і годівлі. Студії тривають три роки, спеціялізація довше. У школі нема оплат. Підручників до науки непотрібно купувати, бо на це є бібліотека. Чужинці теж не складають жадних оплат, але студіюють як госпітанти і дип-

Важна нарада у президента.

Польська преса привязує велику вагу до політичної наради, що відбулася в четвер 7. жовтня у Варшаві. У цій нараді взяли участь през. Мосьціцький, марш. Ридз-Сьмігли, всі члени уряду і полк. Коц. Що було темою наради, ніхто не знає. На всякий випадок іде про якісь важні ходи у внутрішній політиці Польщі.

Конгрес двох польських партій

Дня 10. ц. м. відбудуться у Варшаві конгреси двох партій: „Хшесьціяньскої Демократії" і „Народової Партії Роботнічої". Обі партії мають злучитися і створити одну партію. Обі вони стоять на демократичних засадах і мають поважні впливи — перша на Шлеську, друга в Познанщині між робітництвом

—o—

Університетські суди.

В новому акад. році ввели зміну дисциплінарних судів для студентів високих шкіл. На підставі нового закону створять дисциплінарні комісії, що будуть складатися з трьох членів, вибраних Акад. Сенатом. Членами цих комісій будуть професори й доценти. Каденція комісій тріватиме один рік. Від присуду цих комісій прислуговує відклик до Сенату. Ректори мають право відкликуватись від усіх присудів, студенти лише в двох випадках: у випадку релегації або позбавлення права студіювати в акад. школах.

Окрім цих комісій істнуватимуть надзвичайні дисциплінарні комісії, покликані мін. освіти у випадках збірних виступів.

Правне положення Православної Церкви

унормують декретом президента?

Варшава, 4. вересня.

В понеділок уранці повернувся до Варшави митрополит Православної Церкви у Польщі Денис, що — як відомо — від 24. м. м. перебував у Румунії з візитою у православного румунського патріярха Мирона.

„Православна візита" мала (про що ми вже інформували) **суто-політичний характер**. Назовні говорилося дещо здивованому її „припадковістю" загалові, що слід її вважати **лише куртуазним актом,** що підкреслює сердечність **польсько-румунських взаємин** та вказує водночас на славетну польську толеранцію; **дійсні мотиви** і **причини** букарештенських відвідин зачинають уже сьогодні кристалізувати свій політичний сенс.

Отож — як довідуємося з добре поінформованих кол — **візиту митрополита Дениса підготовлено ще весною;** тодіж уперше вирішено методу реалізації управнення Православної Церкви. Метода ця — як кажуть — **має поминути скликання загального Собору як первісно задуману форму стабілізації відносин у Православній Церкві та обмежиться до проклямації правного порядку в Православній Церкві декретом президента держави** у „Вістнику Законів Р. П."

Як матеріял для президентського декрету мають послужити **праці** численних, відомих нашим читачам, т. зв. передсоборних зборів.

Якби там не було — поважним підтвердженням для всіх курсуючих поголосок є **опублікований текст букарештенських промов,** виголошених з нагоди побуту митр. Дениса. Отже румунський патріярх Мирон заявив 26. м. м. у великій промові в часі врочистого обіду м. ін. таке:

„....Оскільки нам відомо, **небавом має війти в життя основний закон про положення Православної Церкви в Польщі".**

Опісля патріярх дуже тепло висловився про особисте відношення до Правосл. Церкви польського президента, підкреслюючи, що він „взяв її у свою оборону" та бажаючи, щоби Православна Церква **„співпрацювала з консолідацією благородної Польщі".**

Такий несподіваний оборот справи схвилює правдоподібно все православне громадянство, що покладало **великі надії на Собор**

Гром.

Гітлер прийме князя і княгиню Віндсор

Як подає „Юнайтед Прес", князь Віндсору зі жінкою підчас подорожі через Німеччину відвідає Гітлера — мабуть у Берхтесгаден. Він звидить робітничі оселі та деякі військові обєкти.

—o—

льому не дістають. Якщо мають дозвіл короля, тоді студіюють як звичайні і дістають дипльоми. Варт, щоб хтось із наших поцікавився тою школою. Кошти утримання як скрізь на чужині. Шведську мову не важче вивчити, як німецьку або англійську. Згадану школу вибудували у 1935 р. коштом двох міліонів корон. Утримання школи коштує 900.000 корон. У Швеції є середніх господарських шкіл: 41 піврічних, 10 річних, 12 дворічних і 2 високі школи. Окрім цього багато народніх університетів, з яких користають теж двірські робітники і рільники. Коли взяти під увагу, що Швеція більш промислова, як рільнича, де стільки людности, скільки українців під Польщею, а у нас всього дві школи рільничі, знайдемо відповідь, де корінь нашого лиха.

МЛИН І СУД.

Дальшого дня побуту у Швеції, оглядаємо кооперативний млин у Кваркгольмі, дільниці Стокгольму, куплений 1918. р., добудований 1920 р. Млин положений високо на скелистім березі моря. Меле 60 вальців. На добу меле 3000 сотнарів, у цьому пшениці 1.800 сотнарів. Тут і в Гатенбургу мелять 20% всього шведського збіжжя. Збіжжя купують переважно від кооперітив, які в самім Стокгольмі мають 400 своїх крамниць. Млин обовязує примус купувати на мливо шведське збіжжя у 80%, чуже у 20%. У млині все змеханізоване, виладовання, полокання, автоматична вага, зсипування до міхів, зашивання ниткою міхів — усе без людської руки. Ідемо поміж скрині, ні крихти порошини муки. Долівки чисті, лискучі, вивосковані, можна до них голитися. Приповідка „Набрався у млині муки" тут без значіння. При млині є велика пекарня і фабрика макарону, кооперативні. Звичайний робітник заробляє тут 70 корон тижнево, у золотовій валюті 430 зол. в місяць.

Є одна інституція в Швеції, де справді царює безробіття, там, де вимірюють справедливість — суд. У цілій Швеції є тепер всього 600 вязнів, з цього в Стокгольмі 150. Я хотів побачити, як виглядають розправи карні чи цивільні, але відповіли мені, що розправи відбуваються рідко — одна-дві на місяць. Адвокати є дорадниками міністерств або промислових чи торговельних підприємств.

ПЕРЕД ВІДІЗДОМ.

Зближається час відізду і стараємося поладнати скромні орудки. Ціни переважно, як у Польщі, хоч деякі речі дешевші, нпр. біжутерія.

Оглядаємо ще ратуш. Мистецтво і багацтво стокгольмського ратуша, скінченого недавно коштом поверх 20 міліонів корон, годі описати. Цінні тут образи славного маляря — князя Евгена, короля брата. Другий брат короля кн. Вільгельм є талановитим письменником і поетом. Взагалі королівський рід Бернадоттів визначається талантами. Це наполеонівського маршала нащадки.

Окрасою Стокгольму є могутній королівський замок, побіч нього парлямент, лицарський дім, північний музей та інші музеї, театри і парки серед міста.

Та мабуть найбільшою окрасою міста є озеро Меляр, де є 1.100 островів, на яких стоїть сам Стокгольм. Подивляти його можна в день або вночі, бо майже однаково ясно, хоч уночі більше чару, коли рясні ріжнокольорові стовпи світла сягають дна озера.

Прощаємо місто з тугою і захопленням усім, що бачили — правдою, красою, пошаною людської гідности у державі, де розмаяні жовто-сині прапори.

—o—

Михайло Корчинський

Помер Михайло Корчинський... Ця несподівана, болюча вістка тяжко вразить дуже й дуже багатьох і в краю і поза його межами, не тільки його приятелів, товаришів і знайомих, але й усіх українських громадян, що знали або бодай чули про діяльність Покійного. Покійного — гірко вимовити це слово, адже ж іще недавно бачили ми його серед нас, жвавого, усміхненого бадьорого, знаменитого робітника, доброго порадника і любого товариша.

Дуже скромний і лагідний, любий — „Михайло Агафонович" для одних, „Пан Меценас" для других — був Корчинський людиною більшого формату і передчасна його смерть — це правдива втрата для всього українського громадянства. Він бо був не просто освічений, талановитий правник, добрий знавець свого діла, яким по правді могла гордитись установа, де він служив. Ні, Корчинський був видатним громадянським і політичним діячем, щедро наділеним від природи і розумом і роздумом, хистом швидко орієнтуватися в ситуації, налету схоплювати суть річи, влучно розвязувати найскладніші справи. Коли додамо до цього ще рідкий дар слова, незвичайний такт — і на диво холодну кров при гарячому темпераменті, то зрозуміємо, яку втрату заподіяла нам його смерть.

Доля лагодила Корчинського на діяча державницької міри і в короткій добі української державности 1917—19 років ми справді бачимо його в перших ролях при державно-творчій праці.

Ще молодим починаючим адвокатом був він перед війною і підчас війни справжнім провідником молодшої громади української кольонії в Петербурзі, серед якої відогравав визначну ролю. Царський уряд збирався арештувати Корчинського за його патріотичну українську працю і тільки несподіваний вибух революції не допустив до цього арештування та засуду. За Керенського опиняється Корчинський у Галичині, спершу як повітовий комісар у Товмачі, згодом як заступник губерніяльного комісаря Буковини проф. Олександра Лотоцького; потім він — член Української Центральної Ради в Києві, Державний Секретар в уряді УНР., голова Національної Ради в Камянці Подільському, член Ради Республіки в Тарнові, скрізь вибиваючися на чільне місце і як першої кляси фахівець і як бистрий політик. І нема сумніву, що якби вдержалась Українська Народня Республіка, то Корчинський відогравав би в ній визначну ролю як чоловий державний муж. Але склалося інакше, і, замість правити державою, довелося піти на еміграцію. Від 1922. р. Корчинський знов у рідній Галичині, яку так близько пізнав і гаряче полюбив ще підчас свого перебування тут в адміністраційній службі за російської окупації.

Не можучи, як емігрант, віддатися на галицькому ґрунті чинній політичній роботі, до якої мав і хист і охоту, він попри свою скромну, але відповідальну фахову працю начальника правного відділу Ревізійного Союзу Українських Кооператив бере незвичайно діяльну участь у місцевому громадянському житті — економічному і культурному. Так бачимо ми його серед професорів і в Кураторії Українських Високих Шкіл у Львові, поруч із другим визначним наддніпрянцем, теж уже покійним, Петром Холодним, а в останніх часі в „Просвіті", якій віддав неоцінені прислуги. Бере також чинну участь у роботі Наук. Т-ва ім. Шевченка як діяльний член його Статистичної Комісії. Не буду тут вичисляти, де ще працював Небіжчик — про це говорять вимовно клепсидри, але не можу не згадати ще про один бік його діяльности, а саме про його визначну ролю у житті української наддніпрянської кольонії у Львові. Кожна емігрантська організація на львівському ґрунті вважала собі за велику честь мати Корчинського у своїх рядах — і він скрізь був шанований, люблений та цінений. І скрізь вибирали його в члени ревізійної комісії та мирового суду, як людину згідливу, розважливу і тактовну. І дійсно він був признаним миротворцем, хоч не все була легка ця неадячна роля. Та особливо багато праці віддав Покійний „Товариству Допомоги Емігрантам з України", яке дуже високо ставляв і якого діяльним членом був від самого початку.

Кільканацять літ спільної праці, спільних надій і розчарувань, спільних радощів і горя, тяжкої туги за далекою батьківщиною — Наддніпрянщиною і чинної служби тіснішій вітчині Наддністрянщині міцно нас звязали, сприятелювали і важко тепер помиритися з думкою, що Корчинський не живе, що вже ніколи не відчиняться двері і не ввійде до нас із любою усмішкою дорогий Михайло...

Люта задавнена хвороба (рак) поволі, непомітно, але постійно точила організм Корчинського, поки не звалила його, такого жвавого і повного життя на ложе смерти. За який рік людини не стало. По тяжкій операції, яку перебув він улітку цього року, здавалося всім нам, що дорогий Михайло Агафонович буде жити. Він почав уже був ніби приходити до здоровля, та небавком хороба відновилася і прийшла невблагана смерть. І хоч в останньому часі видко було вже її наближення, не хотілося вірити, що кінець так близько, що Корчинському вже не жити... В четвер 7. цього місяця в пів до другої пополудні він тихо відійшов від нас на віки, в розквіті духових сил, усього на 53-ому році життя, коли ще так багато можна було від нього сподіватися. Помер, покинувши в горі й біді дружину і двоє дітей. Хочемо вірити, що галицько-українське громадянство, памятаючи заслуги Михайла Корчинського, не забуде й за його незабезпечену родину.

*

Народився Михайло Корчинський у священичій сімї на колишнім російськім Поділлі, у селі Залучі над Збручем 27. III. 1885 р., освіту дістав у духовній школі в Підгородді, так яскраво описаній його земляком В. Приходьком, та в духовній семинарії у Камянці, по скінченні якої вступив на правничий відділ київського університету, звідки перейшов на петербурський. Ще в Києві брав діяльну участь в українському студентському житті, як симпатик „есерів". По скінченні університету осів у Петербурзі як адвокат та відогравав, як уже згадано, видатну ролю в житті місцевої української кольонії. Революція вернула його знову на Україну, де він став діяльним членом радикально-демократичної партії, що перехрестилася була тоді на партію соціялістів-федералістів. На еміграції Корчинський відійшов від партійної роботи цілком, віддавшися реальній праці на галицькому ґрунті.

Як уже „Діло" згадало вчора у першій жалібній звістці — Михайло Корчинський був одним із тих наддніпрянців, що цілком зжилися з українським галицьким ґрунтом, вросли в нього та вважали цей край таким самим рідним краєм, як оцей край уважав рідним сином — Його.

Бо деб він не був, що не робив би, скрізь і завжди був щирим патріотом-всеукраїнцем і таким помер.

Вічна Йому Память!

Вол. Дорошенко.

*

Клепсидри з повідомленням про смерть Покійного видали такі установи у Львові: від Родини, „Просвіта", Філія Центрального Комітету Емігрантів у Львові, Т-во Допомоги Емігрантам з України у Львові, „Сільський Господар", „СУПРУГА", Український Кооперативний Банк, Рада Службовиків РСУК, Наукове Т-во ім. Шевченка, Ревізійний Союз Українських Кооператив.

*

Заслуговує ще на увагу факт, що Покійний, не бажаючи мати нічого до діла з прав. священником-москалем, приняв перед смертю Найсв. Тайни з рук священника гр.-кат. обряду (одного з оо. Василіян).

*

Похорон Покійного відбудеться в крипті вірменської катедри в суботу 9. ц. м. в год. 2. (не 3., як ми вчора подали) попол.

Хроніка Совітської України.

НОВИЙ ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОР НА УКРАЇНІ.

Як відомо, Москва править окупованою Україною головно через секретаріят Центрального Комітету комуністичної партії большевиків України. Номінально першу ролю грає в ньому перший його секретар (колись то він звався „генеральний", але цю назву скасували, бо може бути тільки один генеральний секретар і то в Москві) Станіслав Косіор, людина і хвора і така, що „пороху не винайде", яку тримають покищо без зміни на цьому становищі за старі послуги, які він віддав колись чи не самому вождеві партії. Фактично кермує Україною другий секретар Ц. К. Таким диктатором був Постишев, що зламав собі на цьому шию на четвертому році свого правління. Таким диктатором зробили потім Хатаєвича, що таємничо зник у четвертому місяці своєї влади. 26. вересня на такого диктатора призначили „товариша" Кудрявцева, москвича з походження, який робить карієру завдяки своєму братові — начальникові політичного управління при народньому комісаріяті радгоспів СССР. Розпочав він її спершу в Кіргізії, Азербайджані тощо, а з вересня минулого року перейшов і на Україну. Москва покладає великі тепер надії на відмолодження партійного апарату, отже 35-літнього Кудрявцева поставили на чолі Совітської України. Дебела постать, енергійні риси трохи монгольського обличчя свідчать про певну силу характеру нового диктатора, якого бачимо на портреті в українській вигаптованій сорочці (!). Завдання його зрозуміле: створити віддану Москві на 100 відс. „Малоросію". А що це завдання невикональне, то питання тільки в тім, кілько місяців пробуде цей новий ґенерал-губернатор на своїй посаді..

ВОЄНІЗАЦІЯ МОЛОДІ НА СОВІТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Зорганізовано на Україні 5 спеціяльних шкіл з трьох старших кляс для переведення військової підготови учнів, що бажають вступити до військових шкіл.

„ПОДЕСЯТИРИТИ" БОРОТЬБУ З ВНУТРІШНІМ ВОРОГОМ!..

На київських партійних зборах зробили цікаві заяви сучасні партійні провідники совітської України, поляк Косіор і росіянин Кудрявцев: на Україні викрили великі гнізда націоналістичних елементів. „Попівські та куркульські синки, Любченки, Хвилі та інші переповзли з табору боротьбістів до комуністичної партії, щоб підірвати її з середини". Націоналістів українських викрито в Академії Наук, в медичному інституті, в народніх комісаріятах освіти й справедливости, в совітському апараті, в промисловості, у комунікації, у фабриках та особливо по колгоспах. Отже треба „подесятирити" боротьбу з ворогом, з усіми цими націоналістами-петлюрівцями, і „зміцнювати велику дружбу й братерство українського народу з російським народом". Видко з усього, що не дуже то пнеться до цього „братерства" український нарід.

ЦІЛКОМ „ДЕМОКРАТИЧНО".

Совітські ґазети присвячують багато місця виборам до Верховної Ради СССР, що мають ніби відбутися „за декілька місяців". Компетентні органи при цьому пояснюють, що засуджені тратять виборчі права, коли присуд суду про позбавлення їх виборчих прав набрав законної сили. Отже всі увязнені, за відсутности цієї умови, виборчих прав не позбавлені, але поки вони перебувають у вязницях та концентраційних таборах, вони фактично не можуть брати участи у виборах. Тобто, можна заарештувати людину за щонебудь тільки на день виборів і небажаного виборця вже усунули. Цілком практично, але винахід не новий.

РЕКОРД НАВІТЬ У СОВІТАХ.

13. вересня, як ми вже зазначали, вибрали головою київської столичної міської ради Тараса Митулінського, а 15. вересня оголосили, що його „викрили", як „ворога народу".

ОСЬ ТОБІ І ЛІКВІДАЦІЯ НЕПИСЬМЕННОСТИ.

Давно вже совітська влада сурмить про ліквідацію неписьменности у себе, але підчас перевірки виявилося, що наприклад на Чернигівщині є ще 60.289 письменних та 101.292 неписьменних, приблизно такий саме стан стоїть і на Винниччині. Не дуже то краще і на Дніпропетрівщині. Трапляються і різні „непорозуміння": в грецьких національних районах малих дітей вправді учать рідною мовою, але старших чомусь російською. Так само і в німецьких районах.

ТЕАТРАЛЬНИЙ СЕЗОН НА ДОНЕЧЧИНІ.

Донецький театр опери і балету відкриває сезон оперою Чайковського „Мазепа", готує „Панцирник Потьомкін" Чишка, „Тараса Бульбу" Лисенка. Сталінський державний драматичний театр готує постанову нової песи Корнійчука „Правду". Решта десять донецьких театрів, з яких пять пересувні, готують нові песи совітських драматургів.

—o—

Економічний огляд.

Оспорюваний проект закону

ПРО ДИПЛЬОМОВАНИХ І ЗАПРИСЯЖЕНИХ КНИГОВОДІВ.

Становище книговодів українців.

Ще в 1931. р. на II-му всепольському зїзді книговодів виринула думка домагатись від уряду і від сойму проголошення закону про дипльомованих книговодів. Ініціяторам цієї думки йшло про те, щоб обмежити доплив до професії книговода людей без фахових кваліфікацій і тим самим цій професії надати в Польщі більшої поваги.

Справа товклась доволі довго по станових організаціях, зїздах, зібраннях, фахових і станових пресових органах, інституціях господарського самоврядування тощо. Ще недавно Обєднання Пром.-Торг. Палат у Варшаві зайняло негативне становище до проекту законного оформлення прав і обовязків книговода, вважаючи це недоцільним. В міжчасі поміж польськими організаціями книговодів повстала ривалізація на тлі проектів закону. „Польскі Звйонзек бухгальтеруф-жечознавцуф, білянсістуф" (з Шиллером на чолі), який ініціятиву законного угрупування професії книговода в Польщі приписує собі (порушив це у своїм органі „Бухальтер Польскі" ще в 1928., р. а пізніше на згаданому зїзді), найшов конкурента в редакції проекту згаданого закону в Головній Раді „Зжешень Ксенгових" і в „Звйонзку Ксенгових". Це також частинно вплинуло на становище уряду, який покищо відложив справу на пізніше. В лютім ц. р. зложив посол Гловацький з Познаня маршалові сойму проект закону про заприсяжених книговодів. Цей проект у соймовій комісії перепав. Та справою зацікавились тимчасом деякі урядові особи, як начальник цивільно-правного виділу в міністерстві пром. і торговлі п. Фреліх, референт акційних спілок в тому міністерстві м-р Ян Тшецяк (останній написав навіть брошуру п. н. „Проблєма правної охорони професії і титулу книговода в Польщі"), та інші.

В останньому дні ц. м. і 1. листопада відбудеться в Катовицях конгрес книговодів з цілої Польщі. На цей зїзд, від якого — до речі — відмежовується згаданий вище „Звйонзек" п. Л. Ю. Шиллера, обіцяли зявитись визначні урядові особи. Є вісти, що також **на найближчій сесії сойму буде прийнятий проект закону** про дипльомованих і заприсяжених книговодів. Ці вісти беруть уже в крузі книговодів настільки поважно, що і боротьба проти закону розгорілась на добре.

Дуже живо заметушились **жиди**, вважаючи, що закон про дипльомованих і заприсяжених книговодів вдарить дуже сильно в жидівських бухгальтерійних працівників. „Звйонзек жидівських приватних урядовців" у Львові скликав 25. вересня ц. р. збори книговодів, на яких зявилось поверх 300 осіб. Реферував м-р Бергер, який вказав на небезпеку проекту закону для книговодів, особливо для книговодів-жидів. Діло в тому, що закон вимагає від дипльомованих і заприсяжених книговодів „несказітельної" минувшини (який критерій буде приноровлений в оцінці минувшини?), знання польської мови в слові і письмі, студій та ще й іспитів (м. ін. з торговельного, чекового і векслевого кодексу зобовязань), тощо. Колиж взяти під увагу, що **тільки титул дипльомованого книговода дасть право закладати і вести книговодство та виготовляти білянси**, — то небезпека закону є очевидна. Тому збори поставились до нього негативно, підкреслюючи у своїх резолюціях, що „проекти законів вдаряють у набуті від років права та наражують тисячі родин на втрату екзистенції". Користаючи зі зборів жидівські книговоди створили окрему секцію при „Звйонзку", заповідаючи боротьбу за кращу долю книговодів.

Книговоди-українці під впливом чуток про загрозливий закон створили перед кількома місяцями окрему „Секцію" при т-ві „Супруга" для оборони своїх інтересів. У четвер 7. ц. м. скликала „Секція" сходини членів, щоб розглянути положення, яке тепер витворилось.

На сходинах явилося поважне число книговодів з усіх майже українських установ. Голова „Секції", п. Стеців, подав зміст проекту закону про книговодів. Цей проект проготовлений урядом буде предложений найближчій соймовій сесії до ухвалення з тим, що закон мав би обовязувати вже від 1. І. 1938 р.*)

Референт звернув увагу **на такі небезпечні для книговодів-Українців постанови** проектованого закону:

1) закон нехтує в цілості т. зв. набуті права книговодів та вимагає навіть від тих, що книговодство ведуть уже довгі роки, складати іспити;

2) судова некаральність викине з рядів книговодів-українців поважне число тих, що мають за собою „політичну" минувшину;

3) розбіжність у законі в справі підписування білянсів: закон дозволяє впродовж 5 років складати іспити, одначе уже по 2-ох роках білянси зможуть підписувати тільки дипльомовані книговоди;

4) іспитові комісії складаються з делегатів уряду, хоч книговоди не є кандидатами на державних урядовців.

Д-р Петрів подав ще зміст проектів закону торг.-пром. палат і посла Гловацького. Ці проекти вводять заприсяжених книговодів, чи пак ревідентів, що на взір нотаріяльних, чи коморницьких палат мали би нагляд над книговодством.

П. Квасниця вказує на те, що всі проекти зміряють до того, щоби дати можність урядовим чинникам вглядати в господарку меншин. Тому закон поборюють дуже різко жиди і нам треба те саме робити.

Після дискусії сходини висловили побажання, щоби вислати делеґатів від „Секції" до Катовиць на конгрес книговодів і там старатися довідатись про становище польських організацій та старатися перевести в резолюціях злагіднення тих постанов, що нас дотичать, **а взагалі виступати проти цілого закону.**

Як бачимо з цього — українські книговоди заняли різко неґативне становище до проекту закону. І слушно. Щоправда кожному книговодові мусить залежати на тому, щоб його професія була в пошанівку, то проте закон у проектованій редакції скриває для національних меншин велику небезпеку.

В. Несторович.

—o—

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ГОСПОДАРСЬКЕ ЖИТТЯ ВИМАГАЄ АТМОСФЕРИ СПОКОЮ І СТАБІЛІЗАЦІЇ.

З приводу різних подій політичного і соціяльного характеру, яких тереном є тепер Польща, містить „Ц. Ґазета Гандльова" (ч. 227) передову, в якій д-р Б. розглядає вплив тих подій на господарське життя. Тоді коли керманичі господарського життя — пише вона — докладають зусиль, щоб використати для добра краю звишку господарської конюнктури, щоб надати господарській машині більший розгін, господарському організмові швидший обіг крови, тоді постійну господарську працю перериває відгук машеруючих демонстрантів, якісь таємні вибухи петард, страйки в столиці і на провінції, а вулична сплетня поглиблює події, витворює масову психозу, тощо. Збагачується також хроніка злочинів і грабунків, а органи безпеченства атаковані щораз завзятіше, щораз більше пляново.

Це діється тоді, коли господарське життя вимагає атмосфери спокою і стабілізації. Кожний шеф фабрики чи варстату, купецького складу чи ремісничої станиці, мусить вичувати певність ринку, конечність стовідсоткового зусилля цілого виробничого апарату. Колиж ситуація непевна, коли інвестор боїться за свої капітали, за проценти, за свій вексель, тоді ховається він мов слимак у свою шкаралущу і чекає в безруху. А чекати — це значить тезаврувати, сидіти бездіяльно, себто гальмувати нормальний хід праці і конюнктури.

Автор статті звертає увагу на небезпеку воєнної ситуації, на воєнне поготівля в світі, на диспропорцію Польщі супроти сусідів в економічній царині, тощо. Як госп. орган — „Ц. Ґ. Г." не хоче кидати політичних гасел, хоч сама підписується двома руками під гаслом консолідації і громадського обовязку. Зате пригадує газета кому слід, щоб не замикати очей на ділання прихованого внутрішнього механізму неспокоїв, та щоб розглянути і розвязати питання праці, безробіття і зимової помочі для людей голодних і бідних. Коли державою зачне керувати неспокій і замішання, програла буде конюнктура, а за втрати, що з того вийдуть, заплатять усі громадяни.

Чомусь у ті зрівноважені і слушні міркування попали і національні меншини, серед яких автор запримічує „помрукі ірридентів". Як бачимо — курсрвова література має вплив і там, де не повинна його мати.

—o—

З нашої кооперації.

НАША КООПЕРАЦІЯ В 1936 Р.

Статистичний Відділ Ревіз. Союзу Українських Кооператив у Львові виказує на даних білянсів усієї української кооперації за 1936 р. Майже у всіх ділянках кооперації слідно в тому році помітний зріст. І так:

а) кооператив прибуло в 1936 р. на 84 одиниці. Прибуло також поважне число членів в районових молочарнях.

б) Торги в Централях, Окружних Осередках і низових кооперативах зросли пересічно на 30.4 проц.

в) Дуже поважно зросли кредитові обороти в Центробанку (135.2 проц.), і далі наростають обороти райфайзенок (27.2 проц.).

г) вкладки ощадности в кредитових кооперативах зросли пересічно на поверх 1.000 зол. в кожній одиниці.

ґ) Збірна білянсова квота зросла на 12.8 проц.

д) зросла чиста білянсова надвишка особливо в цілім ляді к-в для загального закупу і збуту.

е) Власне майно (без чистої білянсової надвишки) зросло на 974.040 зол.

Зате зріст членів у кооперативах для загального закупу і збуту іде дуже пиняво, як також і ліквідація товарових довжників. У міській споживчій кооперації товарові довжники навіть зросли, що є дуже прикрим явищем.

ФОНД РОЗБУДОВИ НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА.

В „Центробанку" вже відбуто дві наради з представниками РСУК, С. Г., „Просвіти", „Дністра" та „Рідної Школи" в справі переведення в життя постанови цьогорічних загальних зборів РСУК, які наложили на „Центробанк" обовязок утворити окремий фонд на розбудову промислу. На цих нарадах постановлено на основі реферату ревізора РСУК інж. Раковського утворити при Центробанку „Фонд розбудови народнього господарства", який повстане з постійної поголовної дрібної ощадности, веденої нашими кредитівками і збірницями товариства „Ощадність" на основі окремого розпорядку, який вже небавом буде оголошений.

СВЯТКУВАННЯ КООПЕРАТИВНОГО СВЯТА У ЛЬВОВІ.

Дня 30. IX. ц. р. відбулося в Успенській церкві у Львові Святочне Богослуження в намірення кооперацій та панахида за померлих кооператорів. Богослуження відправив о. кан. Дамян Лопатинський. Співав хор проф. Прокоповича.

В Богослуженню взяли участь провідники та службовики всіх кооперативних Централь у Львові та усіх кооперативних установ. Окрім того взяли участь у Богослуженню фахова школа кооп. „Труд" і торг. гімназія Рідної Школи.

Виставa кооперативної преси відбудеться, як заповіджено, в днях 17—19. жовтня, а кооперативний раут з технічних причин пересунено на день 30. X. ц. р.

КООПЕРАТИВНИЙ ЗБУТ ЗБІЖЖЯ ЧЕРЕЗ ЦЕНТРОСОЮЗ.

Центросоюз з кожним днем поширює свою збутову ділянку сільсько-господарських продуктів, а то збіжжя, олійних рослин, ріпаку, бараболі й кукурудзи, гречки, а вкінці овочів і городовини. Коли йде про збут збіжжя то від 1. січня до кінця вересня 1937 р. продано 33.487 тон за 8.254.568 зл. Від попереднього року збуто за цілий рік 10.726 тон за суму 1.614.450 зол. У ділянці збуту збіжжя, торги Центросоюзу своїм наближенням творять вже 15 прц. всіх оборотів на львівській біржі.

КУРС ДЛЯ ПІДГОТОВИ КАНДИДАТІВ НА КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ.

На курс кооперативного інструкторства, що починається 15. жовтня ц. р. надійшло дуже велике число прохань, бо аж 120. З огляду на неможливість приміщення в класі більшого числа учнів Дирекція РСУК вибрала з надісланих прохань 40, а саме тих кандидатів, які мали найвищу шкільну освіту і найдовшу практику в кооперативах першого степеня та при організаційній роботі в кооперативних осередках. Навчання на курсі буде тривати 3 і пів місяця, після чого курсанти відбуватимуть 4-місячну практику в кооперативних осередках при організаційній праці. В червні 1938 р. відбудеться устний і письменний іспит для кандидатів на кооп. інструктора.

—o—

*) Цей проект подамо в цілости в найближчім „Екон. Огляді".

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Відплатний метч Еве — Альохін

ЗА СВІТОВЕ ШАХОВЕ МИСТЕЦТВО.

Поняття світового шахового мистецтва відоме щойно від 50-ох літ. І давніше вже були мистці, що їх вважали за непереможних, але навіть П. Морфого не звали світовим мистцем. Щойно коли Вільгельм Штайніц виграв 1886 р. в Америці метч проти Цукерторта, признали австрійця Штайніца за найліпшого в світі. Шість літ пізніше, тоді 25-літній Ляскер переміг Штайніца та осягнув найвищий титул, якого боронив 29 років. Тимчасом виринув новий шаховий мистець Капабланка, який у 1921 р. переміг у Гавані Ляскера. Шість літ після того Альохін переміг у Буенос Айрес Капабланку і став мистцем світа. Альохін успішно боронив титул мистця світа проти свого земляка Боголюбова, але перед двома роками голяндський професор математики д-р Еве побив Альохіна і став мистцем світа. Вже раніше голяндець добув титул світового шахового аматора-мистця, але цей ступень уважали тільки за другорядний.

6. Х. п. р. почався в Гаазі відплатний метч за світове шахове мистецтво, за яким стежить увесь шаховий світ.

На підставі закону серії мусів би 36. літній Еве оборонити успішно свій титул проти 10. років старшого Альохіна, тому що в усіх боротьбах за шахове мистецтво завсіди молодший був переможцем. Одначе в тім випадку справа стоїть так, що Альохін, завдяки своїй майже аскетичній життєвій поведінці видається на 10 років відмолоджений. Давніший великий курець, що підчас партії викурював до 30 папіросок зрікся від року тютюну та алькогольних напоїв. Отже він в теперішніх змаганнях повинен бути колишнім Альохіном, якого подвиги подивляв світ більше ніж 10 років.

Основно відмінний є стиль обох мистців. Еве опановує віртуозно вступну та кінцеву гру, він грає майже науково шахи. Найменшу вигру він твердо тримає аж до кінця. Альохін може дещо сильніший в середині гри і тут проявляється його тактичний хист. Годі передбачити вислід метчу. Еве та Альохін ідуть до тієї боротьби з найбільшою самопевністю. Одно тільки певне що ті змагання будуть найзавзятіші та вельми напружені. Переможцем буде той, хто з передбачених 30 партій добуде 15½ пунктів і коли в тім числі пунктів буде найменше 5 виграних партій.

Р. Г.

Міжнародня фільмова вистава у Венеції.

КІНОВА ПАЛАТА.

Кожного року відбувається на Лідо у Венеції міжнародній показ мистецьких фільм із цілого світа. Окреме жюрі, зложене із найвизначніших знавців кінового мистецтва оцінює ці фільми на підставі їх мистецької вартости, гри акторів, режисерії, технічного виведення і т. д.

На цей останній, пятий з черги т. зв. фільмовий сезон міжнародніх показів побудували окреме нове, велитенське кіно, яке називається „Паляццо дель Чінема" — Кінова Палата, яку поставили за пять місяців перед виставою. Останню цеглу положили майже рівночасно з відкриттям вистави 10. серпня ц. р. Оця палата справді величава та під архітектонічним оглядом незвичайно добре продумана. Вона визначається доброю акустикою та знаменитою проекцією.

ЯК ВИСВІТЛЮЮТЬ ФІЛЬМИ.

У цій новій кіновій палаті висвітлюють фільми так довго, як довго триває вистава пополудні та ввечір. На нормальну програму складаються: короткий або середній метражник культурного змісту, відтак іде головна мистецька фільма, а на кінці знову короткометражник барвної рисункової комедії. Коли була погода, тоді висвітлювали ті самі фільми під голим небом на терасі готелю „Ексцельзіор" (як це було попередніми роками) з ріжницею 15 хвилин. На терасі зміститься коло 3.000 глядачів а в палаті всього 1.200. Усеж підчас висвітлювання італійської фільми „Сціпіон Африканський" число глядачів в „Ексцельзіорі" осягнуло 5.000 осіб.

Всі ті покази, про які ми тут згадали, відбуваються ввечір. На популудневі сеанси ходить менше вибаглива публика, бо показують на них меншевартісні фільми або такі, яких діяльог йде у малозрозумілій мові. Сюди належать польські, чеські та мадярські фільми або екзотичні: японські, індійські та египетські.

Те, що якусь фільму висвітлюють ввечір чи пополудні не впливає на її мистецьку оцінку. Тому два роки відзначили фільму польської продукції „День великої пригоди", дарма що вона йшла на пополудневому покозі.

ФІЛЬМИ, ЩО БУЛИ ЦЬОГО РОКУ НА ВИСТАВІ.

Участь на цьогорічній виставі взяло 13 держав, які вислали разом 39 великих фільм, не враховуючи сюди короткометражників та документарних фільм. На жаль дуже мало з тих фільм бачили ми в нас, бо фільми деяких країв взагалі до нас не доходять. Найбільше число фільм вислала Америка, хоч на виставі не брало участи виробництво Метро Гольдвин Маєр, ображене мабуть за те, що торік не дістало ніякої нагороди. Таксамо виробництво Ворнер Брос відкликало в останній хвилині заповіджену фільму „Життя Золі".

Сам виступ Америки на виставі випав нагал блідо, даючи цілу низку пересічних фільм, хоч усі вони технічно добрі та цікаві. З тих, які ми бачили, були там: „Теодора робить карієру", „Пенні", „Народини зірки", „Трафальгар", а решта досі до нас не дійшли: „Затанцюємо", „Живі тіні", „Хлопчина Гелягад", „Остання ніч засудженця" та „Танечниці".

Англійці вислали на Лідо 7 фільм, з яких ми не бачили ані одної: „Копальні короля Соломона", „На кінці світа", „Перелетний доктор", „Каля Наг", „Крила світанку", „Королева Вікторія", та „Бувай здоров знову!" Крім цього кілька короткометражників, які випали дуже слабо.

Франція здобула на цій виставі несподіваний успіх, хоч публика згори була некорисно настроєна до французької продукції, проте її становище змінилося, коли побачила кілька фільм, які визначалися незвичайно інтелігентною режисурою та знаменитою грою акторів. Оглядали на виставі пять великих французьких фільм, з яких ми теж ніодної не бачили: „Вступ", „Велика омана", „Олена", „Перли корони" й „Балевий карнет".

Дуже багато фільм вислала **Німеччина**, одначе сподіваного успіху не здобула. Хоч з огляду на дружні італійсько-німецькі відносини публика живо оплескувала німецькі фільми, але жюрі було іншої думки. В сумі мистецькі фільми таки нічим не виріжнилися, зате культурні та документарні були дуже дбайливо виконані й перевищали на ціле небо також короткометражники інших країв. З мистецьких, німецьких фільм, показуваних на виставі ми бачили лише „Володаря" і побачимо „Шерльока Голмса". Решта нам досі невідома: „Патріоти", „Трукса", „Німеччина", „Якби ми були янголами", „Не обіцяй мені нічого!", „До нових берегів" та „Варшавська цитаделя".

Не бачили ми теж ніодної **італійської** фільми, хоч такий твір як „Сціпіон Африканський" варто було би до нас спровадити. Показали ще італійці такі фільми: „Кондотієри", „Сторожа з бронзу" і „Пан Макс".

Не повелось теж і **Польщі**, яка вислала до Венеції одну мистецьку фільму „Варвара Радивилівна", одначе фільмі не дали ніяких написів ні пояснень, так що публика не могла просто зрозуміти, про що йде. З трьох короткометражників найбільше подобались: „Три Шопенові етюди", за те менше: „У копальні вугілля" та „Місто Вильно".

Інші держави, а саме: **Мадярщина** („Золотий чоловік"), **Японія** („Місяць на руїнах"), **Єгипет** („Паломництво до Мекки"), **Чехословаччина**; („Баталіон"), **Бельгія** („Процесія і карнавал"), **Австрія** („Віденські моди", „Дикі води" та „Слідами Моцарта") та **Індії** („Святий Тукарам") не відограли ніякої поважнішої ролі.

НАГОРОДИ.

3. вересня ц. р. зібралося жюрі під проводом графа Вольпі, яке признало такі нагороди:

1) Чашу Мусолінія за найкращу закордонну фільму: „Балевий карнет" (Франція).

2) Чашу Мусолінія за найкращу італійську фільму: „Сціпіон Африканський".

3) Чашу гр. Вольпі для найбільш талановитої акторки: Бетті Дейвіс за фільми: „Хлопець Галягад" та „Танечниці" (Америка).

4) Чашу Національно-Фашистівського Інституту „Люче" за найкращі знимки: „Живі Тіні" (Америка).

5) Чашу Головної Театральної Дирекції за найкращі рисунки: фільми Вальта Діснея (Америка).

6) Чашу Народів за найкращу прапремієру: „Королева Вікторія" (Англія).

7) Чашу міністерства загальної культури для найкращого режисера: Робертові Флягерті та Золтанові Корді за фільму „Каля Наг" (Англія).

8) Чашу міжнародньої жюрі за найвищий мистецький рівень: „Велика омана" (Франція).

9) Чашу Головної Фільмової Дирекції за найцікавіший сценарій серед закордонних фільм „Перли корони" (Франція).

10) Чашу міністерства загальної культури для найкращого італійського режисера: Маріо Камеріні за фільму „Пан Макс".

11) Чашу міністерства Східної Африки на кольоніяльні теми: „Сторожа з бронзу" (Італія).

12) Чашу Головної Фільмової Дирекції за фільму, де найліпше зобразили красу природи: „Кондотієри" (Італія).

13) Чашу Міжнародньої Фільмової Палати за найкращу фільму на виховні теми: Вся продукція Національно-Фашистівського Інституту „Люче".

14) Чашу Національної Фашистівської Партії за найкращу документарну фільму: „Маннесман" (Німеччина).

15) Чашу гр. Вольпі для найкращого актора: Емілеві Яннінгсові за фільму „Володар".

16) Чашу Міжнародного Інституту для виховної фільми за найкращу наукову фільму: Вся продукція „Уфи" в ділянці тих саме фільм із особливою увагою для „Променів Рентгена".

17) Врешті жюрі виріжнило фільми тих держав, де піднісся мистецький рівень фільми, а які мають дуже обмежений ринок збуту, а саме: „Перелетний Доктор" (Англія), „Баталіон" (Чехословаччина), „Святий Тукарам" (Індії), „Місяць на руїнах" (Японія), „Варвара Радивилівна" і „3 Шопенові етюди" (Польща) та „Сестра Марія" (Мадярщина). (ст.)

—o—

З таємниць людського організму

В жінок є звичайно вищий **тиск крови**, ніж у мужчин, головно у віці переквітання і пізніше.

•

Геніяльні діти родяться найчастіше з матерей у віці між 23—24 роками.

•

Наполеон мав нормально в стані здоровля лише 48 ударів живчика на мін. замість пересічних 72.

•

Деякі лікарі вважають, що вищий, ніж нормально **тиск крови**, віщує скору старість.

•

У 1885/86 роках було в індійській армії 3978 абстинентів від алькоголю і 8829 неабстинентів; в полевім шпиталі стало було менш-більш 1,81 прц. хорих вояків-абстинентів, зате аж 8,8 прц. неабстинентів.

—o—

Економічний огляд.

Оспорюваний проект закону

ПРО ДИПЛЬОМОВАНИХ І ЗАПРИСЯЖЕНИХ КНИГОВОДІВ.

Становище книговодів українців.

Ще в 1931. р. на II-му всепольському зїзді книговодів виринула думка домагатись від уряду і від сойму проголошення закону про дипльомованих книговодів. Ініціяторам цієї думки йшло про те, щоб обмежити доплив до професії книговода людей без фахових кваліфікацій і тим самим цій професії надати в Польщі **більшої поваги.**

Справа товклась доволі довго по станових організаціях, зїздах, зібраннях, фахових і станових пресових органах, інституціях господарського самоврядування тощо. Ще недавно Обєднання Пром.-Торг. Палат у Варшаві заняло негативне становище до проєкту законного оформлення прав і обовязків книговода, вважаючи це недоцільним. В міжчасі поміж польськими організаціями книговодів повстала ривалізація на тлі проєктів закону. „Польскі звйонзек бухгальтеруф-жечознавцуф, білянсістуф“ (з Шиллером на чолі), який ініціятиву законного угрупування професії книговода в Польщі приписує собі (порушив це у своїм органі „Бухальтер Польскі“ ще в 1928., р. а пізніше на згаданому зїзді), найшов конкурента в редакції проєкту згаданого закону в Головній Раді „Жжешень Ксенгових“ і в „Звйонзку Ксенгових“. Це також частинно вплинуло на становище уряду, який покищо відложив справу на пізніше. В лютім ц. р. зложив посол Гловацький з Познання маршалові сойму проєкт закону про заприсяжених книговодів. Цей проєкт у соймовій комісії перепав. Та справою зацікавились ближче деякі урядові особи, як начальник адмін.-правного виділу в міністерстві пром. і торговлі п. Фреліх, референт акційних спілок в тому ж міністерстві м-р Ян Тшецяк (останній написав навіть брошуру п. н. „Проблема правної охорони професії і титулу книговода в Польщі“), та інші.

В останньому дні ц. м. і 1. листопада відбудеться в Катовицях конгрес книговодів з цілої Польщі. На цей зїзд, від якого — до речі — відмежовується згаданий вище „Звйонзек“ п. д. Ю. Шиллера, обіцяли зявитись визначні урядові особи. Є вісти, що також **на найближчій сесії сойму буде принятий проєкт закону** про дипльомованих і заприсяжених книговодів. Ці вісти беруть уже в крузі книговодів настільки поважно, що і боротьба проти закону розгорілась на добре.

Дуже живо заметушились **жиди,** вважаючи, що закон про дипльомованих і заприсяжених книговодів вдарить дуже сильно в жидівських бухгальтерійних працівників. „Звйонзек жидівських приватних урядовців“ у Львові скликав 25. вересня ц. р. збори книговодів, на яких зявилось поверх 300 осіб. Реферував м-р Бергер, який вказав на небезпеку проєкту закону для книговодів, особливо для книговодів-жидів. Діло в тому, що закон вимагає від дипльомованих і заприсяжених книговодів „нескаізительної“ минувшини (який критерій буде приноровлений в оцінці минувшини?), знання польської мови в слові і письмі, студій та ще й іспитів (м. ін. з торговельного, чекового і векслевого кодексу зобовязань), тощо. Колиж взяти під увагу, що **тільки титул дипльомованого книговода дасть право закладати і вести книговодство та випрацьовувати білянси,** — то небезпека закону є очевидна. Тому збори поставились до нього негативно, підкреслюючи у своїх резолюціях, що „проєкти законів вдаряють у набуті від років права та наражують тисячі родин на втрату екзистенції“. Користаючи зі зборів жидівські книговоди створили окрему секцію при „Звйонзку“, заповідаючи боротьбу за кращу долю книговодів.

Книговоди-українці під впливом чуток про загрозливий закон створили перед кількома місяцями окрему „Секцію“ при т-ві „Супруга“ для оборони своїх інтересів. У четвер 7. ц. м. скликала „Секція“ сходини членів, щоб розглянути положення, яке тепер витворилось.

На сходинах явилося поважне число книговодів з усіх майже українських установ. Голова „Секції“, п. Степів, подав зміст проєкту закону про книговодів. Цей проєкт проготовлений урядом буде предложений найближчій соймовій сесії до ухвалення з тим, що закон мав би обовязувати вже від 1. I. 1938 р.*)

Референт звернув увагу на такі **небезпечні для книговодів-Українців** постанови проєктованого закону:

1) закон нехтує в цілості т. зв. набуті права книговодів та вимагає навіть від тих, що книговодство ведуть уже довгі роки, складати іспити;

2) судова некаральність викине з рядів книговодів-українців поважне число тих, що мають за собою „політичну“ минувшину;

3) розбіжність у законі в справі підписування білянсів: закон дозволяє впродвж 5 років складати іспити, одначе уже по 2-ох роках білянси зможуть підписувати тільки дипльомовані книговоди;

4) іспитові комісії складаються з делеґатів уряду, хоч книговоди **не є кандидатами на державних урядовців.**

Д-р Петрів подав ще зміст проєктів закону торг.-пром. палат і посла Гловацького. Ці проєкти вводять заприсяжених книговодів, чи пак ревідентів, що на взір нотаріяльних, чи коморницьких палат мали би нагляд над книговодством.

П. Квасниця вказує на те, що всі проєкти зміряють до того, щоби дати можність урядовим чинникам вглядати в господарку меншин. Тому закон поборюють дуже різко жиди і нам треба те саме робити.

Після дискусії сходини висловили побажання, щоби вислати делеґатів від „Секції“ до Катовиць на конгрес книговодів і там старатися довідатись про становище польських організацій та старатися перевести в резолюціях злагіднення тих постанов, що нас дотичать, **а взагалі виступати проти цілого закону.**

Як бачимо з цього — українські книговоди заняли різко неґативне становище до проєкту закону. І слушно. Щоправда кожному книговодові мусить залежати на тому, щоб його професія була в пошанівку, то проте закон у проєктованій редакції скриває для національних меншин велику небезпеку.

В. Несторович.

*) Цей проєкт подамо в цілости в найближчому „Економ. Огляді“.

—o—

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ГОСПОДАРСЬКЕ ЖИТТЯ ВИМАГАЄ АТМОСФЕРИ СПОКОЮ І СТАБІЛІЗАЦІЇ.

З приводу різних подій політичного і соціяльного характеру, яких тереном є тепер Польща, містить „Ц. Ґазета Гандльова“ (ч. 227) передову, в якій д-р Б. розглядає вплив тих подій на господарське життя. Тоді коли керманичі господарського життя — пише вона — докладають зусиль, щоб використати для добра краю звишку господарської конюнктури, щоб надати господарській машині більший розгін, господарському організмові швидший обіг крови, тоді позитивну господарську працю перериває відгук машеруючих демонстрантів, якісь таємні вибухи петард, страйки в столиці і на провінції, а вулична сплетня поглиблює події, витворює масову психозу, тощо. Збагачується також хроніка злочинів і грабунків, а органи безпеченства атаковані щораз завзятіше, щораз більше пляново.

Це дїєтьса тоді, коли господарське життя вимагає атмосфери спокою і стабілізації. Кожний шеф фабрики чи варстату, купецького складу чи ремісничої станиці, мусить вичувати посмність ринку, конечність стовідсоткового вусилля цілого виробничого апарату. Колиж ситуація непевна, коли інвестор боїться за свої капітали, за проценти, за свій вексель, тоді ховається він мов слимак у свою шкаралущу і чекає в безруху. А чекати — це значить тезаврувати, сидіти бездільно, себто гальмувати нормальний хід праці і конюнктури.

Автор статті звертає увагу на небезпеку зовнішньої ситуації, на воєнне поготівля в світі, на диспропорцію Польщі супроти сусідів в економічній парині, тощо. Як госп. орган — „Ц. Ґ. Ґ.“ не хоче кидати політичних гасел, хоч сама підписується двома руками під гаслом консолідації і громадського обовязку. Зате пригадує газета кому слід, щоб не замикати очей на ділання прихованого внутрішнього механізму неспокоїв, та щоб розглянути і розвязати питання праці, безробіття і зимової помочі для людей голодних і бідних. Коли державою зачне керувати неспокій і замішання, програна буде конюнктура, а за втрати, що з того виймуть, заплатять усі громадяни.

Чомусь у ті зрівноважені і слушні міркування попали і національні меншини, серед яких автор запримічує „помрукі ірридєнти“. Як бачимо — курєрова література має вплив і там, де не повинна його мати.

—o—

З нашої кооперації.

НАША КООПЕРАЦІЯ В 1936 Р.

Статистичний Відділ Ревіз. Союзу Українських Кооператив у Львові викінчив на днях білянс усеї української кооперації за 1936 р. Майже у всіх ділянках кооперації слідно в тому році помітний зріст. І так:

а) кооператив прибуло в 1936 р. на 84 одиниці. Прибуло також поважне число членів в районових молочарнях.

б) Торги в Централях, Окружних Осередках і низових кооперативах зросли пересічно на 30.4 проц.

в) Дуже поважно зросли кредитові обороти в Центробанку (135.2 проц.), і далі наростають обороти райфайзенок (27.2 проц.).

г) вкладки ощадности в кредитових кооперативах зросли пересічно на поверх 1.000 зол. в кожній одиниці.

ґ) Збірна білянсова квота зросла на 12.8 проц.

д) зросла чиста білянсова надвишка особливо в цілім виді к-в для загального закупу і збуту.

е) Власне майно (без чистої білянсової надвишки) зросло на 974.040 зол.

Зате зріст членів у кооперативах для загального закупу і збуту іде дуже пиняво, як також і ліквідація товарових довжників. У міській споживчій кооперації товарові довжники навіть зросли, що є дуже прикрим явищем.

ФОНД РОЗБУДОВИ НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА.

В „Центробанку“ вже відбуто дві наради з представниками РСУК, С. Г., „Просвіти“, „Дністра“ та „Рідної Школи“ в справі переведення в життя постанови цьогорічних загальних зборів РСУК, яка наложила на „Центробанк“ обовязок утворили окремий фонд на розбудову промислу. На цих нарадах постановлено на основі реферату ревізора РСУК інж. Раковського утворити при Центробанку „Фонд розбудови народнього господарства“, який повстане з постійної поголовної дрібної ощадности, веденої нашими кредитівками і збірницями товариства „Ощадність“ на основі окремого розпорядку, який вже небавом буде оголошений.

СВЯТКУВАННЯ КООПЕРАТИВНОГО СВЯТА У ЛЬВОВІ.

Дня 30. IX. ц. р. відбулося в Успенській церкві у Львові Святочне Богослуження в намірення кооперації та панахида за померших кооператорів. Богослуження відправив о. кан. Дамян Лопатинський. Співав хор проф. Прокоповича.

В Богослуженню взяли участь провідники та службовики всіх кооперативних Централь у Львові та усіх кооперативних установ. Окрім того взяли участь у Богослуженню фахова школа кооп. „Труд“ і торг. гімназія Рідної Школи.

Вистава кооперативної преси відбудеться, як заповіджено, в днях 17—19. жовтня, а кооперативний раут з технічних причин пересунено на день 30. X. ц. р.

КООПЕРАТИВНИЙ ЗБУТ ЗБІЖЖЯ ЧЕРЕЗ ЦЕНТРОСОЮЗ.

Центросоюз з кожним днем поширює свою збутову ділянку сільсько-господарських продуктів, а то збіжжа, олійних рослин, ріпаку, бараболі й кукурудзи, гречки, а вкінці овочів і городовини. Коли йде про збут збіжжа то від 1. січня до кінця вересня 1937 р. продано 33.487 тон за 8.254.368 зл. Від попереднього року збуто за цілий рік 10.726 тон за суму 1.614.450 зол. У ділянці збуту збіжжа, торги Центросоюзу своїм насиленням творять вже 15 прц. всіх оборотів на львівській біржі.

КУРС ДЛЯ ПІДГОТОВИ КАНДИДАТІВ НА КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ.

На курс кооперативного інструкторства, що починається 15. жовтня ц. р. надійшло дуже велике число прохань, бо аж 120. З огляду на неможливість приміщення в клясі більшого числа учнів Дирекція РСУК вибрала з надісланих прохань 40, а саме тих кандидатів, які мали найвищу шкільну освіту і найдовшу практику в кооперативах першого степеня та при організаційній роботі в кооперативних осередках. Навчання на курсі буде тривати 3 і пів місяця, після чого курсанти відбуватимуть 4-місячну практику в кооперативних осередках при організаційній праці. В червні 1938 р. відбудеться устний і письменний іспит для кандидатів на кооп. інструкторів.

—o—

Відгомін польсько-української війни.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В пятницю 8. ц. м. зізнавали далі ще цілий день свідки. Зацікавлення розправою не менше велике, ніж вчора, бо салю розправ уже рано виповнила публика по береги. Якщоб поліція не домагалася документів тотожности, публика була би заняла всі переходи на салі розправ, як було вчора. Розправа почалася з цілогодинним опізненням замість в год. 8.30 рано.

Перший ввійшов на салю **о. дек. Володимир Семків** зі Щирця і зізнав, що у грудні 1918 р. хоронив хор. Михайла Яворського на цвинтарі в Миклашеві, де був тоді парохом. Хор. М. Яворського особисто не знав. Його розірвала граната коло Підборець.

Св. Михайло Гальчак, приватний урядовець, заприсяжений, зізнав, що підчас листопадових боїв в 1918 р. був четарем у III. сотні У. С. С. Підс. Хомяка знає з видження ще з В. України. Свідок з III. сотнею стояв при вул. Мартина, Зборовській аж до до Нової Різні. Знову II. сотня, де служив підсудний, займала ліве крило, десь коло другого мосту при вул. Клепарівській, при вул. Сонішній. На кілька годин перед приходом III. сотні дня 7. листопада відділи старшинської школи з Камінки Струмилової, де був хор. Яворський, звели завзяті бої з польськими боївками при вул. Кінґи і вул. Жовківській. Чув теж, що тоді згинула родина Механських. У старшинській їдальні на Підзамчі чув особисто від самого хор. Яворського у присутности пор. Верхомого, що він убив Лінтнера тому, що ставив йому опір.

Прокуратор: Чи хор. Яворський чванився убивством Лінтнера?

Свідок: Зовсім ні! Говорив лише, що зробив це підчас наступу або за ставлення спротиву. Врештою з дому Лінтнерів стріляли дуже часто до наших частин. Свідок додає, що навіть в його частині було кілька стрільців ранених внаслідок стріляннин з того дому.

Після того прокуратор засипав свідка низкою питань. Свідок, відповідаючи на питання прокуратора у справі розстрілу 26-ох поляків на Підзамчі заявив, що команда відтинку Підзамче на основі розпорядку Военного Секретаріяту того змісту, що кого зловлять у запіллю зі зброєю в руках або на грабежі, того розстріляють, видавала прикази розстрілювати грабіжників або зловлених зі зброєю в руках. Свідок сам відослав під ескортою стежі якогось грабіжника на Підзамче. Що з ним сталося — свідок не знає.

На питання вотанта Бочара чи кожного грабіжника команда наказувала розстрілювати, свідок відповідає, що не знає, бо ввесь час стояв на фронті.

По короткій перерві прокуратор далі ставить подрібні питання свідкові у справі вбивства Лінтнера, на які свідок дає основні відповіді.

Св. Лев Чубатий, заприсяжений зізнав, що підчас листопадових боїв у Львові був у III. сотні У. С. С. пор. Телішака як хорунжий. III. сотня займала становища при вул. Замарстинівській і вул. Зборовській десь коло 6. листопада 1918 р. Про родину Механських нічого не знає. Зате знає з оповідання, що в домі Лінтнера була польська боївка і при її ліквідації згинув Лінтнер. Чув теж, що його вбив хор. Яворський. Самого Яворського ближче не знає, бо він не служив при Українських Січових Стрільцях. На питання предсідника свідок каже, що був наказ Військового Секретаря, щоб зловлених цивільних осіб зі зброєю в руках десяткувати. Цей наказ бачив свідок мабуть 1935 р. на виставі леґіоністів у Львові. Після того прокуратор ставить знову низку питань свідкові, чому то він та інші дуже добре памятають нині, що хор. Яворський вбив Лінтнера, чому хор. Яворського витягають по смерти і т. д. Свідок заявив, що якби прокуратор переслухав усіх людей, які тоді там були, напевно потвердили би те саме. Зрештою, тоді зударилися дві стихії, дві ідеї: польська та українська, що хотіли творити свої держави. Підчас боїв не було сентиментів. На питання присяглого судді, чи може подати прізвище якогось українського старшини або підстаршини, що вбив цивільного поляка свідок заявив: Я був фронтовиком. Фронтовий вояк ніколи такого не робить і цінить свого ворога фронтовика. Одного разу мої люди взяли до неволі двох польських старшин, які опісля дякували за джентельменську поведінку з ними.

Прокуратор: Але чомусь поляки не вбили жодної української родини?

Свідок: Навпаки! Можу на це відповісти, що вбито о. Нижанковського та інших.

Св. Стефан Сенюта, заприсяжений зізнав, що в листопаді 1918. р. працював як 19-літній хлопчина у переплетні Дмитра Хомяка. Тоді при ходив до Дмитра Хомяка два рази його брат, якийсь військовий. Підсудного не пізнає. Одного разу свідок приніс горівку і вудженину, по яку посилав його управитель переплетні Дмитро Хомяк. Додає, що Дмитро Хомяк був дуже гостинний. Рішуче не чув, щоб підчас приняття говорили, що це „стипа по Лінтнері“. На питання прокуратора свідок заявляє, що не бачив, щоб підчас приняття світилися свічки.

Св. Петро Дрозд, поляк, солтис з Підберезець, заприсяжений, зізнав, що підсудного знає з українського війська. В Підбірцях підсудний до нього і до поляків не відносився вороже. Зате Василь Закордонець хотів раз бити свідка нагайкою, забираючи його до копання окопів. На питання прокуратора свідок каже, що одного поляка-злодія з Підборець застрілили і поховали коло двора. Не чув, щоб двох живих поляків українці обвязали дротом і живих закопали. На питання оборонця свідок заявляє, що підсудний ні українці не підпалили нікого з поляків у Підбірцях.

Св. Микола Ганущак, поляк з Підборець заприсяжений зізнав, що підсудного знає, бо в його хаті був полевий телефон. Тому підсудний приходив часто до свідка. Підсудний не докучав нікому з поляків у Підборцях. Чув, що на фільварку двох чи трьох поляків розстріляли. Коли одного разу прийшов до війта Попеля — поляка, він показував свідкові цвікер і леґітимацію з фотографією якогось Терліковського, що їх приніс до війта Бубела. Свідок чув, що того Терліковського розстріляли. На питання оборонця свідок заявляє, що в Підбірцях ніхто не жалувався на підс. Хомяка, щоб він зробив щось злого полякам.

Св. Вінценти Мушинський, поляк з Лисинич, заприсяжений зізнав, що підсудного не пізнає. Чув прізвище Михайла Хомяка в Лисиничах. З ним ходив на стежу якийсь Василь. Не чув, щоб якогось раненого поляка застрілили. Не чув, щоб підс. Хомяк знущався над поляками в Лисиничах. Знає поляка Яна Корпяка, якого навіть арештували, але на прохання свідка і священника його звільнили. **На питання прокуратора свідок заявляє, що поляки Буковські та інші добровільно пішли до української армії. Додає, що один брат Буковських служив при польському війську. На питання оборонця свідок заявляє, що не чув, щоб українці підпалювали поляків у Лисиничах.**

Св. Дмитро Хомяк, брат підсудного, власник переплетні. Тому, що прокуратор спротивився заприсяженню свідка, а оборонець поставив внесок, щоб його заприсягнути, трибунал по короткій нараді рішив таки заприсягнути свідка. На питання предсідника свідок зізнав, що підсудний приходив до нього в листопаді 1918. р. 2—3 рази. Свідок не видів, щоб підсудний носив ранену руку на перевязці. Підсудний ніколи не приносив до нього ковбаси. Зате свідок сам післав хлопця Сенюту по вудженину, як підсудний прийшов до нього перший раз. За другим приходом підсудного свідок знову посилав хлопця по вудженину. Підсудний не говорив, що вбив Лінтнера, або щоб його вбив Яворський. Підсудного бачив свідок останнього разу в 1919. р. Вияснює, що не знав, що його брат жив під прибраним прізвищем. Не знає теж, де тепер перебуває його старший брат, який в 1920. р. попав у большевицький полон під Станиславовом. На питання прокуратора свідок каже, що одного разу п-і Лінтнерова питалася свідка, чи його брат служив в українському війську, але не жалувалася, бутьто би його брат убив її чоловіка. Зі своїми робітниками ніколи не розмовляв про те, що його брата ранили в домі Лінтнера. Стверджує, під присягою, що „ніякої стипи“ по Лінтнері в його канцелярії не було. Прокуратор: Алеж пять свідків так зізнало. Свідок вияснює, що в 1919. р. не приняв кількох робітників до переплетні, бо не було праці. Можливо, що деякі робітники, неприняті до праці, обтяжили його, будьто би свідок говорив, що це „стипа по Лінтнері“.

АРЕШТУВАННЯ БРАТА ПІДСУДНОГО.

Після того прокуратор заявив, що арештує свідка під закидом фальшивих зізнань. Свідка затримали на салі лише тому, що оборонець поставив йому кілька питань. Свідок відповідаючи заявляє, що з його братом приходили теж інші вояки. Дуже можливо, що хтось з тих вояків почастував ковбасою панни, які тоді працювали в переплетні.

По його зізнаннях поліція відвела свідка зі салі розправи. По переслуханні свідка випустили на волю.

Св. Василь Кобрин, селянин з Підборець заприсяжений, зізнав, що ходив один раз зі стежею з підс. Хомяком до Лисинич. Заявляє, що полоненого раненого вояка в Лисиничах застрілив якийсь низький вояк зі стежею Бубели. По приході стежі під проводом підс. Хомяка ранений поляк був уже вбитий і на місці була вже стежа Бубели. Свідок вияснює, що підчас побуту українського війська в Підбірцях був при міліції. Додає, що того дня коли свідок ходив на стежу, польська артилерія сильно обстрілювала з Лисинич Підбірці. По приході стежі на фільварок підс. Хомяк пішов до помешкання і розмовляв мабуть з панею.

Св. Стефан Бойко, селянин з Підборець заприсяжений зізнав, що підсудного знає з українського війська з Підборець. Свідок був тоді при міліції. Щось три рази ходив на стежі; два рази був у Лисиничах. Одного разу була перестрілка між польською та українською стежею в Лисиничах і тоді був убитий один український стрілець та один поляк на фільварку коло стайні. Хто його вбив не знає. В кожному випадку, коли свідок прийшов зі стежею під проводом підс. Хомяка на фільварок, застали вже другу стежу і вбитого поляка. Після того підс. Хомяк пішов до кухні і розмовляв з якоюсь панею.

По перерві предсідник відчитав зізнання д-ра Зенона Носковського, судді у Свидникy Вижнім на Закарпатті. Свідок зізнав, що не знає підс. Хомяка.

ВНЕСКИ ПРОКУРАТОРА.

Опісля прокуратор поставив внесок, щоб трибунал переслухав ще раз св. Катерину Лінтнерову та допустив доказ зі свідка Ксені Гануляк, сторожихи в Лінтнерів та св. Савчинську у справі вбивства Лінтнера і сконфронтовання його зі св. Омеляном Волосянським; св. капітана Альфреда Рапацького зі Львова і св. Стефана Коцулу у справі вбивства А. Терліковського; св. М. Фішера і З. Фішера у справі вбивства родини Механських.

ВНЕСКИ ОБОРОНЦЯ.

Оборонець не спротивився внескам прокуратора, домагаючись, щоб трибунал переслухав ще раз св. Вікторію Райхерт і сконфронтував її зі св. Волосянським; св. дра З. Ґотліба на обставину, що Марцелі Механський перебував дійсно по вбивстві його найближчих у нього; з документів військового шпиталю у Львові і в Лисиничах на обставину, що підс. Хомяк перебував від травня до грудня 1919. р. у шпиталю і тому св. Ярош не міг його бачити в жовтні 1919 р. ні в Золочеві ні Камянці Подільському, себто його зізнання неправдиві; св. Павлячек з Лисинич, що лише її стодола згоріла підчас польсько-української війни. Інших пожеж ні у Лисиничах ні в Підбірцях не було. Переслухати як св. Льва Лозинського, брата св. Іванни Гинилевичевої на обставину, що він теж чув як хор. Яворський признався, що вбив Лінтнера. Вкінці вносить переслухати св. Адольфа Шнайдера на обставину, що коли по вбивстві родини Механських прийшов

з малим Марцелім Мехонським до кімнати його батьків, побачив, що тіла вбитих його братів були в кімнаті, а не в кухні. Вносить перевести теж льокальну візію в помешканні Мехонських, щоб переконатись, що вбивник родини Мехонських не міг стріляти з порога дверей, лише мусів бути в кімнаті. Висвітлення цих обставин виявить, що зізнання М. Мехонського неправдиві. Прокуратор підтримав внесок оборонця лише щодо допущення доказу зі св. Райхертової, іншим внескам оборонця противився.

НАРАДА ТРИБУНАЛУ.

По півгодинній нараді трибунал допустив лише доказ зі свідка К. Гануляк, конфронтацію зі свідків: Катерини Літнерової і Райхертової з Волосянським у справі Літнера та рішив відчитати зізнання св. А. Шнайдра. Всі інші внески прокуратора та оборонця трибунал відкинув і відложив розправу до суботи 9. год. рано.

—o—

НОВИНКИ.

— **Пригадуємо, що сьогодні,** в суботу, 9-го жовтня, в салях „Бесіди" (і т. зв. жовтій) відбуваються Осінні Вечерниці „Рідної Школи", на яких знаменита музика, добірний буфет і низькі ціни вступу дають гарантію першорядної забави! У 9 год. вечора стрінуться всі, що хотять безжурно провести ніч та допомогти Рідній Школі!

— **Памяти Михайла Корчинського.** Замість вінця на могилу бл. п. Михайла Корчинського Управа Українського Товариства Допомоги Емігрантам у Львові складає через редакцію „Діла" 20 зол., а С. і В. Дорошенки 5 зол. на Фонд Допомоги Академічній Молоді. 1811

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. 1., телефон 254—46.

— **Замовляйте Великий Співаник Червоної Калини!** Монументальний збірник 229 найкращих пісень стрілецьких, історичних, побутових та обрядових на хори мішані, мужеські та жіночі в обрібці всіх наших відомих композиторів — за редакцією д-ра З. Лиська. Це широкий і підібраний репертуар для великих концертів, принагідних свят та інших хорових виступів. Це книга пісень, без якої не обійтись ні одному знавцеві чи прихильникові рідної пісні. Тверда тривка оправа. Ціна зол. 28.50, опакування і порто 1.— зол. Замовляти в „Червоній Калині", Львів, вул. Зіморовича ч. 12, почт. скрин. 43. 1755

— **Нині** в суботу 9. жовтня ц. р. в год. 8-ій вечором в салі Поль. Сокола вул. Зіморовича 8 американські змагання з Владком Циганевичом.

— **Комітет будови церкви і захоронки „Р. Ш." у Знесінні Новім** дякує Вп. Збірщикам та Вп. Громадянству м. Львова, яке відгукнулося так широ на наш заклик. Збірка до пушок, переведена в днях 26. і 27. м. м., принесла нам 1.074.35 зол.

— **Концерт українських народніх пісень у виконанні Марії Сокіл,** який відбудеться в неділю 10. ц. м. (в 8-ій веч.) у малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка, викликав велике зацікавлення не тільки з огляду на особу концертантки, нашої найвизначнішої співачки та шляхотну ціль, на яку призначений дохід, в саме Т-во „Українська Захоронка", але теж з огляду на саму тему і програму. Програма, яка складається з двацятикількох точок, дасть — уперше в нас — повну картину обрібок нашої народньої пісні усіми нашими передовими сучасними композиторами, а саме з галицьких: Барвінського, Колесси, Людкевича, Лиська й Рудницького, із наддніпрянських: Богуславського, Фоменка, Косенка, Лятошинського, Мейтуса, Ревуцького й Тіца. Майже всі твори будуть виконані у нас вперше. При фортепіяні Антін Рудницький.

— **Ґарнець на Реміснично-Промислову Бурсу у Львові.** Під таким гаслом відбудеться збірка в натураліях (бараболя, збіже, фасоля і т. д.) у львівському повіті в днях від 10. до 17. жовтня ц. р. На збірку дало дозвіл львівське Повітове Староство. Закликаємо свідоме громадянство підтримати працю Реміснично-Промислової Бурси у Львові, в якій тепер виховується 130 хлопців. Дрібна жертва в господарстві не заважить. Зате поможе неодному хлопцеві вийти в люди. Тому, що нам треба добрих фахівців, нехай ніхто не відмовиться від дрібної жертви. В справі збірки звертатися на адресу: Управа Реміснично-Промислової Бурси, Львів, вул. Бартосівни 3, телефон 271-62 (бічна вул. Потоцького, коло Світезі).

— **Перші Загальні Збори „Товариства Прихильників Культурно-Історичного Музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові"** відбудуться в суботу 16. ц. м. в год. 17 у Музею НТШ при вул. Чарнецького 24, І. з таким денним порядком: 1. Отворення Зборів і вибір предсідника й секретаря. 2. Звіт основників та відчитання і приняття статуту. 3. Вибір голови Товариства, членів Управи та Ревізійної Комісії. 4. Усталення висоти членської вкладки. 5. Внески й запити. — **Члени основники.**

— **Увага, купці!** Заходом Союзу Українських Купців у Львові відбудеться при українській купецькій ґімназії у Львові II. Бранжевий Курс. Курс відбудеться від 8. до 20. листопада ц. р. Зголошення до 5. листопада приймає Секретаріят СУК, Львів, вул. Ґродзіцьких 1, І. пов. На відповідь долучити почтову марку.

— **Львівська хроніка.** При вул. Ґрунвальдській 8. вибухла пожежа в комині. Загорілася саджа. Пожежники вгасили пожежу. — Із заведення для божевільних при вул. Кульпарківській втекла у невідомім напрямі навіжена Зузанна Каспшицька, за якою шукає тепер поліція. — Поліція арештувала Осипа Пастернака (Під Дубом 18) під замітом крадежі годинника М. Романишина з Острівця. — Амалія Кальтова (Охоронок 9) повідомила, що вона занедужала після того, як випила чай. У недужої виступили обяви затроєння.

— **Освітньо-кооперативний курс у Тернополі.** Філія „Просвіти" в Тернополі уладжує від 1. грудня 1937 р. до 28. лютого 1938 р. 3-місячний освітньо-кооперативний курс. На курс можуть бути приняті лиш мужчини від 18 літ життя, котрі скінчили народню школу і викажуться припоручуючими посвідками місцевої читальні „Просвіти", кооперативи чи іншої української установи. Вписова такса 15 зол., мешкання і харч місячно коло 45 зол. Зголошення з долученням почтової марки за 25 сот. на відповідь посилати найдальше до 15. листопада ц. р. на адресу: Філія „Просвіти", Тернопіль, вул. Міцкевича 9.

— **Розвязали т-во „Сокіл" у Переволоці.** Пишуть нам з Бучача: Повітовий староста в Бучачі розвязав т-во „Сокіл" у Переволоці. Як причину подано заколочування публичного порядку. Розвязане сокільське гніздо було одно з найкращих у бучацькому повіті. Старшина товариства внесла відклик до воєвідства.

— **Відкликаний концерт, бо літак залетів аж до Черновець.** Пасажирський літак, який мав причалити сьогодні у Львові, не причалив. Виявилось, що апарат попав у дорозі в густу мряку, змилив трасу, минув Львів і причалив аж у Чернівцях. Тому теж пасажири, які мали приїхати до Львова заїхали поневолі до Черновець. Між пасажирами були теж відомі артисти Льода Галяма і Юрій Чапліцький, яких гостинний виступ має відбутися нині у пятницю у Львові. Концерт із вище згаданих причин відкликали. Відбудеться він в суботу 9. ц. м. в тій самій салі і годині.

— **Мовчанка — це демонстрація.** В Городку зайшла характеристична подія, що зацікавила всіх громадян українців, зокрема духовні круги. Оце письмом з 25. IX. 1937 наложило місцеве староство на городецького пароха о. Епіфанія Роздольського кару в сумі 100 золотих зі заміною на 5 днів арешту за „оказане в мейсцу публічним демонстрацийне нехенці для Паньства Польскеґо пшез то, же дня 15. серпня з оказії урочистосьці „Цуду над Вісльон" в обецносьці репрезентантув влад і войска тенденцийне пomінол зупелнем мільченем моменти з тон урочистосьцьон звіонзане." Згадане письмо покликується на арт. 18. Розп. През. П. з дня 11. VII. 1932 № 60 поз. 572 права про проступки. Проступком, як видно, малоб бути те, що згаданий греко-кат. душпастир виголосив тої неділі у церкві чисто релігійну проповідь, а не говорив нічого про „цуд над Вісльон", як цього бажалоб собі староство.

ЗІЗД СТАРОСТІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ВОЄВІДСТВА.

У днях 7. і 8. ц. м. відбувся у воєвідськім уряді в Тернополі зізд повітових старостів з цілого воєвідства. Темою нарад були справи суспільно-політичні, самоуправні і господарські. Зіздом проводив тернопільський воєвода Маліцький.

ТАЄМНИЧА ПОДОРОЖ СОВІТСЬКОГО АТАШЕ.

„Матен" повідомляє, що військовий аташе совітської амбасади у Китаю ген. Лєпіс відлетів нагло в четвер до Москви. У звязку з тим кружляє поголоска, що Китай хоче заключити зі Совітами умову помочі. Закордонні обсерватори заявляють, що частина воєнного матеріялу, що в останніх днях прийшла в околиці Нанкіну перевезена туди із Совітів через кордони зовнішньої Монголії.

В АБІСИНІЇ НЕСПОКІЙНО.

„Таймс" містить кореспонденцію з Абісинії, в якій повідомляє, що приблизно в половині вересня згинуло 200 італійських вояків при відбиванню наступу на Адуу. Цей часопис подає ще й те, що при кінці серпня відбувся теж наступ на Макале. В тім самім, приблизно часі абісинці напали на шляху з Десіє до Массави 200 вантажних авт. Кореспондент повідомляє, що майже в цілій Абісинії ведуться партизантські сутички. Крім того підкреслює дописувач, що в Абісинії дається дошкульно відчувати недостача проса.

— **Як „корчиться" польський стан власности.** Ми дістали від одного з наших читачів летючку відозву, з якої короткий зміст подаємо: Почапи це майже чисто українське село. Польського населення в ньому тільки 95 відс., одначе і з тієї скількости багато поляків уже „зрущилося". У вільній Польщі пропало для польщини 27 осіб. Щоб це „курчене сеи" не відбувалося у „приспішеному темпі", польські мешканці створили комітет будови каплиці, який тепер хоче за всяку ціну роздобути 5.000 зол. на будову каплиці. Відозва кінчиться закликом складати жертви на будову тієї каплиці. Ще один наглядний доказ, як виглядає на ділі „курчене сеи польскеґо стану посядання", коли навіть у чисто українськім селі (адже так пише навіть згадана відозва), крім того віддаленім ледви 5 чи 6 км. від Золочева, поляки будують каплицю. Не важко відгадати, чи це оборона.

— **Краєва хроніка.** На вулиці Головній у Делятині Василь Пасічний зі Заріча напав на Фр. Чепелевського, мясара з Надвірної і пробив його ножем. Чепелевський по кількох хвилинах умер. Пасічного арештували. — Марія Доскоч із Мушаниці, пов. Теребовля, літ 70, ударила підчас суперечки свого зятя 27-літнього Іґн. Мазура вилами по голові. Кілька годин пізніше Мазур помер.

— **Батько 38-ої дитини.** Німецьке інформаційне бюро повідомляє, що 64-літній мешканець Ретем став саме тепер батьком 38-ої дитини. Він має уже третю жінку, так, що його діти походять від трьох матерей. Із 38 дітей живе 34. Старий батько має одночасно вже 60 внуків. Ця родина мабуть найчисленніша в цілій Німеччині.

— **Пасажир без черевиків.** У поспішнім поїзді, що їхав до Братислави, трапилася трагікомічна пригода. Один із пасажирів здіймив із ніг черевики, що подорожні, які їдуть у дальшу подорож, доволі часто роблять. Одначе цим разом скарпитки подорожного не були мабуть дуже чисті, бо всі сусіди вигідного подорожного рішуче протестували. Колиж домагання пасажирів не мали успіху, хтось закликав кондуктора. Одначе службовий правильник не передбачував такого випадку і кондуктор стояв безрадний між розсвареними пасажирами. Тоді один із відважніших пасажирів схопив черевики і викинув їх крізь вікно. Пошкодований звернувся на найближчій стації до поліції і ціла справа опинилася в суді.

— **Летунська катастрофа під Віднем.** Над летунським майданом в Асперн під Віднем трапилася летунська катастрофа. У військовім літаку обірвалися оба крила й літак упав із висоти 1.500 м. Двох старшин і двох підстаршин згинуло на місці.

— **Ліндберг покидає американське громадянство?** Недавно якась німецька газета була написала, що відомий летун Чарльз Ліндберг буде кандидувати на президента Америки. Але тепер подають з Ню Йорку, що Ліндберг хоче покинути американське громадянство та прийняти англійське. Він зрештою покинув Америку і живе в Англії.

— **Підвишка платень залізничих службовиків, але в... Америці.** У висліді порозуміння поміж 86-ома представниками американських залізнодорожних товариств і союзом службовиків, підвищено тим останнім платню на 44 центів денно. З підвишки скористає 250 тисяч залізнодорожних працівників і урядовців.

— **Пошесть дитячого паралїжу в Канаді.** Хороба дитячого паралїжу шириться по цілій Канаді. Особливо Онтеріо дуже загрожене. Від початку червня занотовано там коло 256 захорувань і 27 смертних випадків. Міністр здоровля заявив, що треба рахуватися щонайменше з 2.000 нових випадків і тому радить замкнути школи на якийсь час. І дійсно багато шкіл в Онтеріо замкнули, а надто зарядили щеплення дітей спеціяльною сировицею. В Альберті також нотують випадки цієї хороби. Пошесть дитячого паралїжу лютує в дуже великих розмірах також в Австралії та в Злучених Державах.

— **Син Рузвельта вернувся до дому без цента.** Наймолодший син президента Рузвельта, Джан вернувся з вакацій в Европі. Він заявив, що не лив шампану до капелюха посадника міста Кан у Франції, ані не кидав у нього китицею цвітів. Там було тоді на параді 20.000 людей і легко могли когобудь подати, як Джана Рузвельта. Признав, що й він пив шампан, бо це найдешевший напиток у Франції. Вкінці сказав, що вернувся до Америки без цента. Але на кораблі понйшла мати й вирятувала його з біди.

—o—

Зі судової салі.

ЦІКАВА СУД. РОЗПРАВА В БЕРЕЖАНАХ.

Дня 27. березня ц. р. вечором вибив хтось у Завалові коло Підгаєць у вікнах М. Фішбайна і Й. Фінкля шиби, після чого в часі погоні постріляно в руку постер. Подгурського, а його товаришеві постер. Камінському розбито каменем лице.

У звязку з цим відбулася 5. жовтня перед окружним судом у Бережанах розправа проти Микити Суканця, Евгена Побурки й Евгена Чубана, обвинувачених за провини зі статтей 263 § 1, 129, 131, 236 § 1 а, к. к. та крім того за провину зі статті 47 закону про зброю.

Покликані прокуратурою свідки майже в цілости потвердили акт обвинувачення, остаточно відтяжуючи тільки обв. Микиту Суканця дотично його участи у пораненні обох постерункових. По переведеній розправі **засуджено обв. Суканця і Побурку на кару вязниці по одному рокові та обв. Чубана на півтора року.** Усім обвинуваченим, які перебувають у бережанській вязниці від 27. березня ц. р., вчислили до кари слідчий арешт.

Обв. Суканця боронив адвокат **д-р Володимир Гриневич**, обвинувачених Побурку і Чубана адвокат **м-р Володимир Логуш.**

—o—

З листів до Редакції.

ЗАЯВА СВЯЩЕННИКІВ ЗБОРІВСЬКОГО ДЕКАНАТУ.

До Хвальної Редакції „Діла" у Львові.

В статті д-ра Ст. Барана („Діло" ч. 210) під наголовком: „Приватні службовики і громадянство" поміщено м. ін.: „Священники... в додатку добре підскубані матеріяльно своєю церковною ерархією". Цей „абстрактний" вислів можна ріжно розуміти, в кожному разі виглядає, начеб Впов. Автор жалував священників, покривджених „своєю церковною ерархією" через стягання ріжних датків з місячної платні.

Священники зборівського деканату, зібрані в Зборові на конференції дня 5. X. ц. р., стверджують, що Митрополича Консисторія тільки на нашу просьбу стягала даток на вдовичо-сирот. фонд і також декому зі священників на обезпечення в „Карпатії", а все на його виразну просьбу, для його добра і вигоди.

Деканальні уряди також тільки на виразне домагання кондеканальних священників збірними чеками висилали місячні вкладки до Т-ва св. Андрея, Т-ва св. Петра, на посм. даток, за „Христос наша сила", або щомісячний процент за „Рідну Школу". З цього приводу **ніхто ніколи не підносив замітів** на наших станових сходинах чи зборах, як Т-ва св. Андрея, або „Власна Допомога".

По вияснені справи стверджуємо з цілою рішучістю, що між нами та нашою Церковною Єрархією істнує сильна звязь взаїмного довіря, що випливає з християнської любови, та нема місця навіть для тіни якогонебудь соціяльного визиску.

Прохаємо Хвальну Редакцію ласкаво помістити цю нашу заяву на сторінках Вашого цінного щоденника в інтересі правди.

Зборів, дня 5. жовтня 1937.

О. В. Кулик, о. А. Задорожний, о. А. Лошній, о. М. Капшій, о. М. Юхнович і інші оо. Деканату.

—o—

З кіна.

КІНО „ЕВРОПА": „ПРОПАЩИЙ ОВИД".

Сюжет цієї фільми оригінальний. Великий англійський знавець Китаю і Далекого Сходу, дипльомат і мандрівник, евакуує з загрожених війною і пожежою місць останніх англійців, що втікають літаком. Коли він виїзджає з останньою партією на літаку щойно після нічної подорожі стверджує разом із пасажирами, що їде у протилежному напрямку. Керманичем літаку є якийсь тибетанець — єдиний, що вміє вести літак. Коли літак осідає серед диких снігових гір, пільот не живе — вмер від удару серця. Пасажирів рятують якісь прочани, які заводять їх до монастиря, де живе Даляй-Ляма. Цей монастир на висоті 3.000 метрів, серед недоступних гір, невідомий світові є захистом, про який кожна людина може мріяти раз у життї. Так повинні би жити люди у майбутньому, коли переможуть у собі всі низькі почування. Виявляється, що англійський дипльомат, за яким шукає Англія телеграмами по всьому світі, попав сюди не випадково, його пірвали висланці Даляй-Лями, що чув про його прикмети і хотів би залишити по собі гідного наступника. Але европеєць, що звик до живої діяльности та іншого життя, не може відразу рішитися на побут у цій фантастичній пустелі і він утікає з неї. Фільма має гарні знимки із природи і кілька небуденних моментів у свому настрою. Шкодить їй забагато невиразних сцен у тіні і недоведена провідна думка. Більше зверхніх ефектів, як наміченої глибини. Головну ролю грає Кольман.

—o—

Дописи.

МОСТИЩИНА.

Перші районові обжинки в Ганковичах. Заходом філії „Сільського Господаря" в Мостиськах відбулися 12. IX. п. р. районові „Обжинки" кружків „Сільського Господаря" в селі Ганковичах. Свято розпочалося Службою Божою, яку відправив місцевий парох і голова кружка „С. Г." в Ганковичах о. Хомяк Володимир. Під кінець Служби Божої виголосив о. парох проповідь, у якій пояснив значіння обжинків та заохотив присутніх до якнайчисленнішої участи в цьому святі. По Службі Божій почали сходитися та зїздитися члени сусідніх кружків „С. Г." в гарних народніх ношах з вінками зі збіжжа і таблицями з назвою кружка та місцевости на площу. Крізь гарно прибрану браму, на якій пишалися 2 схрещені снопи жита й пшениці, спішили відділи кружків „С. Г." та уставлялися на призначених для них місцях проти сцени. В год. 2.30 прибули на площу оо. Тесля Михайло, парох Пакости та місцевий парох о. Хомяк. На височезному машті підносився поволі жовто-блакитний прапор, що гордо лопотів понад головами 600 учасників, які стояли „на позір". Місцева орхестра відограла народній гимн. Першу частину свята розпочали оба оо. відправленням молебня на прибраній у народні вишивки престолі та поблагословили вінки. Вступне слово виголосив повіт. агроном інж. Т. Козак. Опісля заст. голови філії див. Байдала Степан враз з головою місцевого кружка „С. Г." та пов. агрономом відібрали дефіляду. На чолі їхав віз зі снопами збіжжа, на якому сиділи діти та милим співом вітали гостей. За ним ішли женці кружка „С. Г." в Болиновичах, дальше їхала сівалка, запряжена у дві пари коней, віз, на якому пасічник порався біля українського вулика, плугатор у характеристичному строю, за ним ішли сівачі, косарі та багато членів кружків „С. Г." з Крукенич, Золоткович, Мишлятич і Пакости. Після дефіляди кружки „С. Г." зложили вінки та обжинкові побажання заст. голови філії „С. Г.". Перед присутніми виконало 20 косарів та 20 сівачів вправи при звуках місцевої орхестри. Дуже гарно випали вправи серпами, що їх виконали малі дівчата з Болиновичі. На другу частину свята зложилося 4 деклямації та 5 пісень, що їх присутні нагороджували рясними оплесками. На закінчення свята промовив заст. голови Філії, заохочуючи селян до дальшої витревалої праці в „Сільськім Господарі". Свято закінчилося відспіванням національного гимну. Усі учасники свята були піднесені на дусі, бож це перше районове свято обжинків на мостиському ґрунті.

✝

Д-р Гелена Николаєва Трутякова

дружина лікаря в Печеніжині

по тяжкій недузі упокоїлася в Бозі

7. жовтня 1937. на 36. р. життя.

Панахида за душу Покійної відправиться 8. жовтня 1937. в год. 5. попол. в каплиці Анатомії при вул Пекарській ч. 52. Опісля наступить перевіз тлінних останків до Вильна, де відбудуться похорони.

Муж, Родичі і Приятелі.

—o—

Спорт.

ЗМАГАННЯ В ПЯТИЗМАГУ.

В неділю 10. ц. м. в 10. год. на площі Сокола-Батька відбудуться змагання в пятизмагу за мандрівну нагороду Т-ва „Основа". Одночасно відбудуться змагання в пятизмагу за мистецтво К. Л. К. У програму пятизмагу входять такі конкуренції: 1) скок удовжінь, 2) 200 м., 3) мет ратищем, 4) мет диском, 5) 1500 м. Зголошення на старті.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ.

Мистецькі змагання обох дружин, що відбудуться в неділю 10. ц. м. на грищі Чорних викликали не тільки велике зацікавлення з уваги на дотеперішнє суперництво обох дружин та на їх традиційні реміси, але ще й тому, що Україні конче потрібні два пункти, щоб доскочити до чолівки табелі, яка нашій дружині слушно належиться. Одночасно і Гасмонея схоче виграти щоб скріпити свої надії на осінне мистецтво Окружної Ліги.

Цей метч відбудеться в год. 3. попол. Як передметч відбудуться змагання Україна II — Гасмонея II за мистецтво А-кляси.

—o—

Нові книжки и журнали.

ЖУРНАЛИ:

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО, орган Взаїмної Помочі Українського Вчительства. Львів, жовтень 1937. Ч. 8.

ШЛЯХ, релігійно-громадський часопис для народу. Луцьк, 1. жовтня 1937. Р. I., Ч. 6.

ТРИЗУБ, тижневик, ч. 35. з 12. вересня 1937 і ч. 36 з 19. вересня 1937.

За Незалежність, ч. 9-10 (34—35). Вересень-жовтень 1937. Бюлетень Головної Управи Українського Центрального Комітету в Польщі.

МІСІОНАР ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ. Річник XL. Ч. 10. за жовтень 1937.

НА СЛІДІ, журнал молоді. Р. II. Вересень, ч. 9.

ШЛЯХ МОЛАДЗІ, ілюстрований часопис білоруської молоді, ч. 10 (109). Вильно, 15. вересня 1937. Р. IX.

БОГОСЛОВІЯ, тримісячник. Львів, 1937. Кн. 2-3. — Зміст: о. д-р Володимир Фіголь: Церковні братства Галицької Гр. Кат. Провінції у XVIII ст. — Д-р Ярослав Пастернак: Готський гріб із Терпилівки. — о. д-р Степан Сампара: Прачоловік і праобявлення. — Д-р Іван Шпитковський: Рід і герб Шептицьких. — Вибрані питання. — Огляди й оцінки. — Всячина. — Хроніка.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 1. жовтня 1937. Р. VI. Ч. 19. Зміст: Історична традиція. — Софія Федоряк: Де є краще брате мій. — Ст. Сірополко: Сучасний стан педагогічної освіти на Сов. Україні. — Шкільний страйк. — Ю. Каменецький: Чи треба нам організації вчителів абстинентів. — Д-р В. Метельський: Змагання за чашу будуччини. — Українці на XXI. Міжнар. Протиалькогольному Конгресі у Варшаві. — Українське Протиалькогольне й Протинікотинне Т-во „Відродження". — Отворення інтернату для студіюючої молоді. — Свято найменших у Жовкві. — З життя Рідної Школи. — Ріжні вісти. — Додаток: Д-р Осип Філіс: Школа та поширення гасел гігієни серед громадянства (II.)

Театри.

Великий Театр:

Субота 9. X. год. 8. веч. „Король волоцюг".

Неділя 10. X. год. 3.30 попол. „Король волоцюг"; год. 8. веч. „Король волоцюг".

Понеділок 11. X. год. 8. веч. Виступ мадярської орхестри циганських хлопців.

Театр Ріжнородностей:

Субота 9. X. год. 8. веч. „Де чорт не може".

Неділя 10. X. год. 3.30 попол. „Де чорт не може"; год. 8. веч. „Де чорт не може".

Понеділок 11. X. год. 8. веч. „Небесні фалицьльники".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

ЖИДАЧІВ:
9. X. Довбуш.

ХОДОРІВ:
10. X. Довбуш.

РОГАТИН:
11. X. Шаріка.
12. X. Ніч під Івана Купала.
13. X. Ордеяя.
14. X. Довбуш.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЯНІВ:
9. X. Гейша.
10. X. Гими нужди.
11. X. Ніч під Івана Купала.

ЯВОРІВ:
12. X. Хмара.
13. X. Маруся Богуславка.
14. X. Гейша.
15. X. Воскресення.
16. X. Гими нужди.
17. X. Ніч під Івана Купала.

СУДОВА ВИШНЯ:
18. X. Хмара.
19. X. Маруся Богуславка.

Концертове Бюро Тірка:

Пятниця 8. жовтня: Концерт Чаплїцького й Л. Галями, саля Польського Музичного Т-ва.

Цирк Станевських при вул. Пелчинській:

Світові атракції, початок год. 8.30 веч., вівтірки, середи, суботи, неділі по дві вистави: год. 4.30 попол. і 8.30 веч.

КІНА.

АПОЛЬО: „Народини зорі" (Гейнор, Мерч, Менжу).

АТЛЯНТИК: „У сітях розвідки".

ВАНДА: „Співець кохання", „Сеньоріта в масці".

ҐРАЖИНА: „Шлях до Ріо".

ЕВРОПА: „Пропащий овид".

КАСІНО: „Капітан Тейльор".

КОПЕРНИК: „Знахор" на осн. повісти Доленги-Мостовича.

МАРУСЕНЬКА: „Весельчак".

МЕТРО: „Мазур" з Полею Неґрі.

МІРАЖ: „Маерлінґ".

МУЗА: „Місячна соната".

ПАКС: „Пісня її матері" з Мартою Еґерт

ПАЛЯС: „7-ме небо"

РІЯЛЬТО: „Бен Гур" з Рам. Новаром.

РАЙ: „Нестерпна дівчина" комедія.

СВІТ: „Володарка вогню" і „Чу-Чін-Чав".

СТИЛЕВЕ: „Заборонене щастя" і ревія

ТОН: „Одна на міліон" із Сонею Гені.

УТІХА: „Замок тайн", ревія „Сьогодні весілля".

ХИМЕРА: „Сім поличників, сім цілунків".

ФОТОПЛЯСТІКОН:

(пл. Марійська 5).

„Спогади із світової війни на французькім фронті".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 9. жовтня 1937.

6.15—8.10 Ран. авд., 11.15 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.40 Е. Ковтє: Чотири шляхи, сюїта, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. авд., 13.45 Концерт бажань, 15.20 Техн. скринька, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Театр Уяви для дітей: „В пустині та пущі", 16.15 Концерт: орх., хор., солісти; у перерві коло год. 17.05 Наша програма, 18.00, 18.50 Спорт, 18.10 Залицяння" хор. авд., 18.35, 20.55 Гутірка, 19.00 „Львів" авд. для дітей (в опр. Щепка і Тонька), Воєнська служба, 19.50 Промова кард. Гльонда з нагоди Тижня милосердя, 20.00 Скрипка, форт., 20.45 Веч. денник, 21.00 „Ґри-ґри-Ґригорій — пішли учні до школи" словно-муз. авд., 21.45 „Ввічливий" гумореска, 22.00 Орхестра, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танк. муз. з гр. плит.

Неділя, 10. жовтня 1937.

8.00 Ран. авд., 8.15 Для села: Хліборобська Газетка, Крілик у господарстві, Музика з гр. пл., **8.50 Організація збуту дом. птиці, виг. д-р Евг. Томашевський,** 9.00 Музика в пл., 10.00 Репортаж із життя, 10.30—11.57 Богослуження, опісля музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок симф. орх., форт., 13.00 Театр. огляд, 13.10 „Казково колірове" фрагм. із пов. Севера; трансм. з льв. броварів: Вручення двох скорострілів льв. полкам, 14.45 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, Наші консерви з овочів і городовини, Музика з пл., Організація хліборобства — його сила, 15.45 Для дітей: „Остання пригода"; Молоді таланти: **Грає на скрипці 12-літня Леся Деркач,** 16.05 Солісти: спів, скрипка, форт., 16.45 Анниця і життя, говорена повість, 17.00 Підвечірок при мікрофоні: сальон.-джез. орх., сопран, пісеньки, два форт., скрипка, скеч, ревелерси; у перерві коло год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Лекція декламації" сміховинка, 19.35 Військ. авд.: орх., репортаж, промова ген. Карашевич-Токажевського, 20.00 Концерт солістів: **Любка Німцева,** сопран, Ст. Лобаєвич баріт., форт., 20.35, 21.00, 21.01 Спорт, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.15 Під дахами Варшави, Весела Сирена, 21.47 Резерва, 22.00 Оповідання про Мопарта, 22.50 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 9. жовтня 1937.

БЕРЛІН 15.30 Мисливські пісні, 19.10 Розр. музика, 20.00 Веч. гоміц. БІЛҐОРОД 18.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05 Сальон. музика, 19.00 Цит. музика, 21.50, 22.00 Орх. концерт. ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 16.25 Концерт бажань, 20.15 Вес. вечір, 21.45 Скр. ресітальь Однопосова, ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Муз., 19.10 Воякці пісні та марші, 22.30 Орх. концерт, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, ПРАГА 20.10, 21.00 Вес. вечір, РАДІО ПАРІ 18.00 Розр. музика, 20.15, 20.45 Спів, 21.30, 22.00; 23.00, 24.00 „Трубадур" оп. Вердія, ФРАННКФУРТ 20.00, 21.00 „Отельо" оп. Вердія

Неділя, 10. жовтня 1937.

БЕРЛІН 12.00 Велика орх., 19.10 Віденські і мадярські мельодії, 20.15, 21.00 „Вільний Йонатан" оп. Мілекера, БРЕСЛЯВ 19.20, 20.00, 21.00 „Марта" оп. Фльотова, БУДАПЕШТ 12.30 Концерт оп. орх. 15.50 Арфа, 17.15 Сальон. музика, 18.15 Спів, циг. орх., 19.30, 20.00 „Мадам Батерфляй" оп. Пучінія, 21.50, 22.00 Орх. концерт, ВІДЕНЬ 15.40 Давня іт. камер. музика, 18.00 Каринтська авд., репортаж, концерт, 20.50 21.00 „Вино, жінка, спів", сопр., тенор, нар. квартет, хор, орх., ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00, 19.00 Гарні мельодії, КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО 17.00, 18.00 Орх. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Люїза" оп. Шарпентієра, ПРАГА 19.10, 20.00 Чеські оп. мельодії, РАДІО ПАРІ 21.15 Пісні, 21.30, 22.00 Театр Уяви, РИМ 20.40, 21.30, 22.00 Розр. музика, 21.00 Комедія, ШТУТҐАРТ 20.00, 21.00 „Тоска" оп. Пучінія.

БІРЖА.

Львів, 8. жовтня 1937.

Гроші.

Купно-продажа: Бельґи бельґ. 89·33, 88·90, Доляри американські 5.29·50, 5.27·00, доляри канад. 5.29·50—5.27·00, фльорени гол. 293·42—291·70, Франки фр. 17·65—17·15, Франки швайцарські 122·10—121·30, Фунти анґл. 26·28—26·12, Гульдени данц. 100·25—99·80, Корони ч. 18·00—17·10, Кор. дан. 117·29—116·45 Кор. норв. 132·03—131·05, Корони шв. 135·53—134·55, Ліри, італ. 23·00—22·40, Марки фінлянд. 11·62—11·20, Марки нім. 125·00 — 119·00, Шилінґи австр. 97·50—96·50, Тель Авів 26·20—15·90, Марки нім. срібні 132·00 — 127·00

Акції.

4 і пів проц. внутр. 56·50, 56·25, 56·63, 4 поз. інв. 1 ем. непот., 2 ем. 69·75, серія 83·00, 5 залізн. 59·00, 4 прем. дол. 38·75, консол. 59·50, 59·75, 59·25, дві ост. др.

Папери.

Банк Польський 108·50 Цукор 36·00 Вуголь 26·00, 26·10, Лільпоп 24·00, Моджеїв 10·00, Островець 26·50, Габербуш 42·50,

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 8. жовтня 1937 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·15 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	3·20 зол.
молоко	15—16 сот.
яйця (копа)	4·30 зол.

Тенденція на масло і на яйця сильна на молоко вдержана

Подяка

Подяка. Підписані політичні вязні з Журавенщини по виході з вязниці почуваються до обовязку зложити щиру подяку Вп. П. Д-рові Антонові Гарасимовому, Д-рові Всеволодові Калуському, М-рові Ярославові Падохові, адвокатам у Стрию, проф. Д-рові Володимирові Старосольському та послові д-рові Корнилові Троянові за успішні інтервенції у відповідних чинників підчас слідства та несення нам моральної помочі в часі перебування у вязниці в Стрию. — Журавно, 6. жовтня 1937. — Вітрук Іван Теодор, Войцеховський Василь, Кавка Микола, Камінський Василь, Кізюк Іван, Коцко Меланія, Кузда Василь, Леськів Іван, Марчук Семен, Мазур Петро, Мадик Микола, Мущеник Олекса, Пауш Павло, Пауш Евстахій, Попадюк, Петрушка Василь, Роїк Василь, Роїк Степан, Скорик Олена, Салдан Ярослав, Тимків Василь, Федак Степан Ярослав, Ярошко.

КОНКУРС.

Кооп. „Народний Базар" у Перемишлі, Косцюшка 5 оголошує конкурс на торговельного референта з відповідною кавцією в бранжі книгарняної і папірної. Платня за умовою. Подання вносити на руки Управи, найдальше до 20. X. 1937.
1815 Управа.

ОПОВІСТКИ.

На Рідну Школу зложили ВП.: Фабрика свічок і других хемічних переворів „КЕРОС" Львів 340 зол. як даток на 1937 рік. ВП. Жертводавцеві складає щиру подяку Головна Управа. 1812

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 140.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.